

DOMOLJUB

Izbija vsak četrtek. Cena mu je
3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za
Ameriko in druge tuje države 8 K.)
— Posamezno številko se prodajajo
— po 10 vinarjev —

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spijal in dopisje se pošiljajo: Uredništvo
„Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva
ulica. Naročnina, reklamacije in in-
serati pa: Upravištvu „Domoljuba“.
— Ljubljana, Kopitarjeva ulica —

Štev. 25.

V Ljubljani, dne 21. junija 1917.

Leto XXX.

Pomenki.

J. F. 32. — Moti Vas beseda demokracija po naših listih.

Demokracija je starogrška beseda in pomeni vladu ljudstva. V stari Grčiji so bile majhne državice, ki se je v njih ljudstvo samo vladalo. Tako je bilo v Atenah. Ljudstvo je volilo izmed sebe uradnike in sodnike in je imelo edino pravico sklepati o vojski in miru. To je najčistejša demokracija, ki se pa je težko vzdržati in se tudi v Atenah ni. Radi dobe v takih državah vso moč kaki hujšakači, ki ljudstvo prevajajo, se mu početkom hlinijo, počasi pa si prisvoje oblast in jo s silo vzdržujejo. Današnja Francoska je zgled take demokracije. Šteje se, da ima ljudstvo vso oblast v rokah. Ljudstvo voli poslance, ljudstvo voli predsednika in predsednik imenuje ministre, ki so poslancem všeč. Tako bi imelo ljudstvo vso moč in besedo. A to je le videz. V resnici so se polastili oblasti drzni in zgovorni politiki, ki zdaj z velikim nasiljem duše resnično svobodo. Vlada imenuje vse uradnike in celo vse učitelje po celi državi. Zato pa morajo iti vsi ti in njih družine in zlahta z vladno, če ne, izgube službo. Volitve so samo po videzu svobodne, v resnici pa dela večino s strašnim pritiskom vsespogočna vladna.

Nasprotje »čisti« demokraciji je čista monarhija. Tu ima vso oblast eden, cesar ali kralj. V njegovem imenu uradujejo uradniki in sodijo sodniki. On napoveduje vojsko in sklepa mir. Če je moder in pravičen, je taka vladna lahko za ljudstvo prav srečna. Seveda se lahko primeri, da pride za dobrim vladarjem slab vladar, ki se morda za ljudsko blaginjo še meni ne, ampak streže le svojim strastem. V takem slučaju se neredko tudi uradniki prevzamejo in samovoljno ravnaajo z ljudmi, kakor da so ljudje le njih blapci. Taki monarhiji

sta bili še nedavno Turčija in Rusija. To brezobzirno, neljudsko zlorabo oblasti imenujejo absolutizem. Kajpada je absolutizem mogoč tudi v demokratični državi, kakor je ravno na Francoskem, kjer tudi ljudstvo ne more do besede.

V sredi med čisto demokracijo in čisto monarhijo, so razne mešane vlade. Najbolj znana nam je ustavna monarhija, kakršna je Avstrija. V Avstriji je odstopil vladar delež svoje oblasti ljudstvu. Te ljudske pravice so zapisane v ustavi (konstituciji). Ljudstvo po svojih zastopnikih-poslancih sklepa postavbe, ki jim cesar s svojim pritrjenjem (sankcijo) da veljavo in moč.

Če pogledamo te različne vlade, vidimo, da ima ustavna monarhija vrline obojne druge vlade. Z monarhijo ima skupno tisto enoto, ki jo daje državi en vrhovni vladar; tisti sijaj, ki ga daje starodavna, častitljiva, s spoštovanjem in ljubeznijo ljudstva obdana vladarska družina; tista stalnost, ki jo daje dedna vladarska pravica. Z demokracijo pa ima skupno tisto naprednost, ki jo daje ljudsko sodelovanje pri postavitvah, saj več oči več vidi, več ljudi več ve in ljudstvo samo najbolj pozna, kaj mu je treba za pravo blaginjo. S tem je pa že tudi zagotovljena pokorščina postavam: če jih ljudstvo samo daje, se jim hoče tudi pokoriti. In pa neko veselje, neka vesela zavest: ljudstvo ve, da samo snuje svojo srečo, zato ga je pa tudi skrb, da se res dobro vlada, in čuti se še bolj eno z državo.

Seveda je ljudski delež pri vladi lahko večji ali manjši. Pri nas je ljudstvo deležno samo postavodajalne oblasti; drugod ljudstvo voli tudi sodnike, in tudi uradniki so mu bolj ali manj odgovorni. Poleg tega so tudi v ustavni državi mogoče še razne druge trdine, ki se ne strinjajo s pravo ljudsko blaginjo, n. pr. da ima en narod več pravic kakor drugi; da so urad-

niki le bolj iz enega naroda, ki ne razumejo ne jezika ne želj drugih narodov; da se deželam in narodom ne pusti več svobode v svojih rečeh, ampak se hoče vse urejati po enem kopitu od zgoraj. Tako je naravno, da si želi ljudstvo, ki te trdine čuti, več svobode, več pravic, več besede. To je tista demokracija, ki se o njej sedaj toliko govori. V vojski najhujša bremena nosi ljudstvo, brez ljudstva zmaga sploh ni mogoča. Zato se je pa povsod vzbudila upravičena želja in zahteva, da imej ljudstvo tudi besedo, ko gre za njegovo blaginjo. Vsi narodi so v vojski krvaveli, zato so vsi vredni, da se jim da kar največja svoboda. Narodi so dokazali, da se zavedajo, kaj je domovina, zato se jim lahko prepusti veljavna beseda pri vladi in gospodarstvu.

Kaj pa pravi krščanstvo na to?

Nekateri so učili in še uče, da je vsa oblast iz ljudstva in da je vse ljudska volja. To je velika zmeta, ki bi prevrnila ves družabni red. Človek je od Boga, in družba je od Boga, in oblast je od Boga. Nobena postava ni nič, če nima moči od Boga. Ampak to uči katoliška Cerkev, da Bog ni določil ne take, ne take vlade. Bodi demokracija ali monarhija ali mešana vladna, da je le po pravici nastala in pravično vladna, ima oblast od Boga. Tudi se lahko izpremeni, če se postavno izpremeni. Upori in nasilni prevrati pa po božji postavi niso dovoljeni.

Ali so tudi svobodne demokratične želje upravičene? Tudi, da so le v mejah pravice. Cerkev je vedno branila pravo svobodo ljudstva. Nikdar pa ni odobrvala sile in krivice. Naša ustava določa za torišče, kjer se morejo take želje uresničevati, državno zbornico, parlament. Parlament more s cesarjevim pritrjenjem tudi ustavo izpremeniti. Odtod je jasno, kako velikega pomena je, da je ljudstvo zavedno in da pošilja v državni zbor poštene krščanske može, ki imajo srce za ljudstvo; a tudi Boga pred očmi. Brez ljubezni do

ljudstva je demokracija le sebično hlepenje po lastni moči, brez Boga pa se ne loči več pravica in krivica!

Pregled po svetu.

Ostri so bili govori članov jugoslovanskega kluba v državni zbornici. Umljivo je to, kajti živimo, kakor je poudarjal poslanec dr. K r e k v svojem govoru, »v silno resni dobi ljudskega glada, ljudske vojske, ljudske smrti«. Iz govora dr. Kreka posnemamo naslednje markantne stvari: Gorje državi, kadar nima ustave, a še bolj gorje, če ustava napreduje, a organi niso sposobni zanjo. Iz duše ruskega, rusinskega in poljskega naroda vstaja pomladni duh. Vsi čpamo iz tega vonja. — Ministrski predsednik pravi, da hoče Avstrijo. A pozna le nemštvo in mažarstvo in njih »belange«. Toda celi svet take Avstrije ne pozna. — V zbornico prihaja Martinic kot načelnik vlade, ki samo izziva s svojim nemštvom. — Nas Jugoslovancov se ni spomnil. Ali ne potrebuje Avstrija močne trdnjave ob Adriji? Nam treba združenja produkcijskih moči: kmečkih in obrtnih. Kri bi jokala, ako gledam blede ljudi, ki čakajo celi dan na par kil grintovega masla. Stotisoče rodne zemlje na Hrvaškem je zanemarjene, ki bi nam dajala več kruha kot Bačka in Ogrska. A Hrvatska nima denarja. Še nje božjakinjsko posestvo je zanemarjeno. Mažar jo tlači v suženjstvo. — Ob morju nimajo kruha. Stotisoči so bežali v tujino. Če jim ustvarimo demokratični dom, bodo prišli nazaj. Izseljeniško vprašanje se ne bo rešilo, ako ne rešimo jugoslovanskega vprašanja. S tem bomo valuto: vrednost denarja povišali. Dve misli ne umreta nikdar: da smo Slovenci, Hrvati in Srbi en narod in da spadamo v eno državo. Demokratiziranje javnega življenja obenem z gosposko zbornico bo Avstrijo prenovilo. Socialno zavarovanje smo dogovorili, zakonski načrt naredili. Vlada ga je zatrla. Enako kartelno postavilo Vlada jo je vrgla. To trapasto naprotje birokratizma do vsega zdravega in novega je parlament ubijalo. Zakaj je zadrževala vlada ustanovitev centralne združne blagajne? Sedaj bi bili lažje najemali posojila. Največja nesreča Avstrije v celi dobi nje ustave je bil Stürgkh. Druga nesreča je Clam-Martinić! Ako ima parlament kaj ljudske zavesti, kaj zdrave sile v sebi, poslal ga bo v pokoj! (Odobranje.)

Ne marajo razumeti... Ko je nastopil Klam-Martinić kot ministrski predsednik, je bila sodba o njem splošno ugodna; vsaj pri nas na jugu smo bili zadovoljni, češ, Čeh je — in pošten katoličan. Pa se je preveč zariil v tisto nesrečno misel, da bi bila vpeljava nemškega uradnega jezika rešitev za Avstrijo in njena okrepitev. To misel zagovarja še sedaj. 12. junija je govoril v zbornici ter razvil svoj program. Prosil je zbornico, naj podpira vlado, da bo mogla donesti ljudstvu v tej težki uri pomoč in tolažbo ter zatrjeval: »Program vlade je Avstrija.« Poudarjal je, da vlada ne bo nikdar dovolila, da bi delal kdo eksperimente (poizkuse) pri premembi ustave, pač pa bo čisto prilično stopiti pred zbornico z obšir-

nimi predlogi, ki bodo skušali izenačiti potrebe države in opravičene zahteve narodov.

Za Klam-Martinićem so označili načelniki klubov svoja stališča. V imenu »Jugoslovanskega kluba« je govoril dr. Korošec. V slovenskem jeziku izraža nado in željo, naj bi ne bili zastojni potoki slovanske krvi, ki so tekli za domovino; upa, da vzklije iz njih boljša bodočnost svobode in združenja. V nemškem jeziku je poudarjal naslednje želje: Naj se sklene mir. Naj se varuje ustava, in vlada naj gleda, da je ne krši. »Avstrijstvo ministrskega predsednika je — nemštvo!« — Enakopravnost vseh je naš cilj. V zakonih ni razlike med narodi, pri davkih ne, v trpljenju, gladi, umiranju ne. Enakost hočemo tudi v političnem življenju. — Končal je: V monarhiji pod avstrijskim žezlom, a svobodni, združeni hočemo biti Jugoslovani.

Ogrski ministri: Predsedstvo — grof Moric Esterhazy; notranje zadeve — Bela Ugron; finance — dr. G. Gratz; trgovina — grof Bela Serenyi; hogočastje — grof A. Apponyi; pravosodje — dr. Viljem Vazsonyi; poljedelstvo — Bela Mezössy; minister a latere — grof T. Batthyany; honvedni minister — fml. Szurmay; hrvatski minister grof Aladar Zichy. — Cesar je prišel v petek (15. junija) osebno v Budimpešto ter zaprisegel novo vlado.

Grčija razpada. O Grčiji zopet pišejo. Došla je nenadna novica, da se je grški kralj Konštantin odpovedal prestolu na korist svojemu sinu Aleksandru. Jounarta (ministra entente) so imenovali za vrhovnega komisarja Grčije. Vzrok odstopa je baje nastop Italijanov, ki so zasedli mesto Janino (v starem Epiru ob grški meji). Aleksander je kraljev drugorojenec; prvorojenec in prestolonaslednik je Jurij, ki ga pa ententa ne mara. Aleksander je star 24 let.

Na polna usta je ententa venomer zagotavljala, da hoče ščititi male narode; grški dogodki so nas prepričali prav o nasprotnem. Ententa je prisilila grškega kralja Konštantina, da se je odpovedal prestolu, ter pripravila 75.000 mož, da zasede Grčijo. V grških vodah je 75 ententinih ladij. Tako ščitijo ti širokoustneži svobodo malih narodov! — Grški kralj je z družino vred zapustil Atene ter izdal oklic, naj ljudstvo opusti oboroženi upor. Konštantin se bo baje preselil v Kodanj.

V Petrogradu so bile prejšnji teden burne demonstracije proti Angliji. Poslaniki entente so zahtevali od vlade, naj bolje zavaruje poslaniška poslopja. Ententa je stavila Rusiji rok (14. junij), ko bi morala začeti z ofenzivo; zagrozila ji je s težavami... Vojaštvo se je pritožilo na vojaški in delavski svet — zoper ofenzivo. — Mirovno gibanje se kaže tudi ne samo na Angleškem, marveč prav posebno med francoskim vojaštvom.

Čuden mož je ameriški predsednik in framacson Wilson. Prej se je silil v ospredje s svojimi mirovnimi načrti, zdaj pa je v nekem govoru svaril ameriški narod, naj ne posluša tistih, ki bi radi sedaj vojsko končali, ko so Nemci dosegli svoje smotre. Pravi, da bi bil ves svet zvezan, če bi se v sedanjih razmerah sklenil mir. Morda ga navdaja strah, ker se je navdušenje za voj-

ske tudi po Ameriki že poglelo. Da, da! Kaj drugega je po ulicah z godbo šariti za vojsko, kaj drugega pa iti z orožjem na boj, v smrtno nevarnost, pomanjkanje in trpljenje! Američani so upali, da bo angleško-francoska ofenziva uspela in da se bodo kar lepo usedli k obloženi mizi na mirovni posvet.

Svetovna vojska.

Italijanska ofenziva na Tirolskem in Koroškem. — Slovenci in Hrvatje v 10. soški bitki branili Sv. Goro in Vipavsko dolino. — Ruska armada nesposobna za boj. — Nemški letalec nad Londonom.

VOJSKA Z ITALIJO.

Ofenziva Italijanov na tirolski bojni črti. Med tem, ko se je italijanski napad pri Soči polagoma polegel, so pričeli Italijani zelo močno streljati s topovi na mejnih vrhovih med Sugansko in Astiško dolino. To so tiste postojanke, ki so jih naši zasedli lansko poletje, potem ko so se radi ruske ofenzive umaknili, da skrajšajo bojno črto.

Italijani so že lani večkrat poskušali, da bi nam zopet iztrgali vsaj oni del bojne črte, ki gre po visoki planoti Sedmih občin. Grc jim seveda v prvi vrsti za to, da bi zopet pridobili izgubljena tla na Italijanskem. Naša bojna črta je povsod višja kakor italijanska; naši lahko popolnoma pregledajo italijanske postojanke pred seboj; nobeno večje premikanje čet jim ne more biti skrito. Italijani so računali, da so naši od tod poslali mnogo pehote in artiljerije na Kras. Zato so upali, da se jim posreči osvojiti vsaj tiste postojanke Avstrijcev, ki se nahajajo na italijanskih tleh. S svojim napadom so pa hoteli tudi prepričati avstrijsko ofenzivo. Italijani se namreč silno boje avstrijskega napada na tej bojni črti, ker imajo že bridke izkušnje od lanskega leta.

Italijani so se opekli. Kakor na Primorskem, tako so tudi tu naši odbili italijanske napade. Štiri dni je sovražno topništvo sipalo ogenj in razbijalo naše postojanke. Topovski boj je postajal vsak dan silnejši; 10. junija je narastel v bobneči ogenj. Popoldne isti dan je naskočila sovražna pehota. Naskakovalne brigade so nastopile v gostih vrstah; posebno besno so napadale v odseku med Brento in Asso. V soteski Brente zbrane čete so poskušale z močnimi sunki odpreti Sugansko dolino proti Borgo. Na italijanski zemlji so se posebno močno bili na 1800 metrov visokem gorovju Zebio. Sovražna naskakovalna krda so dosegla začetkoma tudi uspehe in udrila ponekod v naše sprednje postojanke. Iz Asiaga so brž poslali Italijani ojačenja, da bi mogli držati osvojeno. Toda naš protinapad jih je z ročnimi granatami in z bajonetom zopet zavrnil.

Ustavljena ofenziva. Bitka na tirolski bojni črti je ponehala. Sovražnik izvaja še delne napade, ki jih naši krepko odbijajo. Tako so zopet Italijani zastojni žrtvovali nekaj tisoč svojih ljudi.

Alpske čete odbile sovražnika. Silo sovražnega napada so zadržale večinoma alpske čete, med katerimi je precejšen del Slovencev. Italijani so pa pošiljali v boj večinoma svoje najboljše čete — alpine.

Slovenci in Hrvatje branilci sv. Gore in Vipavske doline. Pot v Vipavsko dolino zapirata Fajtov hrib in Sv. Gora. Pri Fajtovem hribu so stali v 10. italijanski ofenzivi v boju ljubljanski strelci s koroškimi in štajerskimi. 25 osemindvajsetcentimeterskih granat je padlo v eni minuti na odsek enega bataljona, 120.000 težkih granat je izstrelil sovražnik v tem prostoru na odsek ene divizije. Gora se je tresla, kakor v mrzlici, vsa njena pobočja pa je pokrival plaseč ognja in dima. V takem peklju so Slovenci odbijali sovražne napade. Kolikorkrat so Italijani naskočili, tolikokrat so jih treščili nazaj.

Junaki sv. Gore pa so bili večinoma slovenski polki in ter Bosanci. Dan in noč je divjal boj. Drugod je ponehal boj, tu so pa Italijani iz Solkana neprenehoma gonili vedno nove množice k naskoku in nji-

noma nezmožna za kako ofenzivo. Celi polki odrekajo pokorščino. Na romunski fronti so se uprli kar trije polki, ko so jih hoteli prenesti; rusko vojno vodstvo je moralo poslati večji oddelek vojaštva, da je ukrotil uporne polke. Ruski vojaki kar v množinah dezertirajo. Število dezertirjev znaša baje več milijonov. Zadnje čase ruska vlada pridno skuša dezertirje zopet utakniti v vojaško suknjo.

ROMUNIJA V VOJSKI

Pozabljena Romunija. Za nesrečno Romunijo se nihče več ne briga. Ruski revolucijonarji postrani gledajo romunskega kralja, kot nekdanjega carjevega zaveznika. Med romunskim delavstvom napreduje močno gibanje, ki stremi po tem, da se kralj odstavi po ruskem zgledu. Romunska armada z rusko vred nima dovolj streliva, zato je obsojena, da počiva.

FRANCOSKO BOJIŠČE.

Angleški napadi v Flandriji. Zvečer 14. junija so začeli Angleži med Ypernom

nice, železniške naprave in na državna skladišča. Izbruhnilo je mnogo požarov. Letala so četrte ure metala bombe in so se kljub ljutemu obstreljevanju vsa vrnila nepoškodovana. V angleški državni zbornici je državni tajnik naznanil, da so bile pri tem ubite 104 osebe, težko ranjenih je bilo 154, lahko ranjenih 269 oseb.

Razstrelbe streliva. Zadnje tedne se v vseh državah ponavljajo strahovite razstrelbe streliva. Ponekod so bili pri tem porušeni celi kraji. Na Angleškem so zletele v zrak zaloge streliva pri Manchesteru, s Francoskega prihajajo poročila o hudih eksplozijah. Tudi v Avstriji se je zadnje tedne prigodilo nekaj takih nesreč. Zadnja eksplozija je nastala v noči 17. junija na St. Feldu pri Dunaju, kjer so zletele v zrak tri municijske shrambe. Poročajo o večjem številu mrtvih in ranjenecv. V nedeljo zjutraj ob treh (17. junija) so se močne detonacije čule celo v Ljubljano. Ljudje so mislili, da so letali metali bombe. Ako je pokanje prihajalo celo od Steinfelda, je moralo biti ondi strašno razdejanie.

Tedenske novice.

Prva nova sv. maša v kapeli zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu je bila 10. junija. Opravil jo je bivši gojenec v zavodu: g. Anton Gorišek. Lepo petje dijakov-gojencev in mnogoštevilna navzočnost gg. profesorjev in prefektov je napravila najboljši vtis.

Zopet »Daničar«. 3. junija je padel na Krasu mlad poročnik Vinko Tavčar iz Trziča na Gorenjskem. Pokojni je bil vzoren častnik, član katol. dijaškega društva »Danica«. P. v m.

Častno občanstvo je podelilo zastopstvo občine Stahel-Stopiče novomeškemu kanoniku, bivšemu stopiškemu župniku, g. Jakobu Porenta, ter poslancu in županu g. Josipu Zuru.

Za potovanje na Bled in v kraje novomeškega glavarstva bodo oddajali v bodoče legitimacije le na podlagi pismenih, dovolj utemeljenih prošnji.

Zdravilišče na Golniku. Deželna komisija za pomoč bolnim vojakom, bo otvorila na Golniku pri Trziču zdravilišče s 150 posteljami. V sanatorij bodo sprejemali v prvi vrsti bolne na pljučih.

Ni varno. Železniški uslužbenec Jožef Frank je skočil 10. junija pri Verdu z nekega tovarnega vlaka, hoteč urno priti na Verd, kjer stanuje njegova družina. Vlak se ni ustavil, zato se je zanesel na srečo. Obležal je nezavesten ter je naslednjo noč umrl.

Ne bo luči. V Mariboru sta ustavili obrat mestna plinarna in elektrarna, ker manjka premoğa. V Ljubljani ni plina že od 1. junija; pogrešajo ga osobito delavnice, tiskarne in druga podjetja.

Pri razstrelbi na Steinfeldu pri Dunajskem Novem mestu je bilo mrtvih 6 oseb, ranjenih pa okoli 300 lahko, močno pa do 30. Rane so povzročili večinoma drobci razbitih šip. Gmotna škoda je seveda ogromna.

Havbica strelja.

nova artiljerija je zdrobila vse v prah, kar je bilo na gori. V najhujšem ognju je priletel sovražni letalec in metal listke z napisom: »Kdor preživi jutrajšnji dan — doživi mir.« Italijani so prišli na Sv. Goro — toda Slovenci in Bosanci so jih zavrnil in vzdržali. Najhujši oženj ter vso besnost 10. italijanske ofenzive.

Boji na koroški fronti. Povsod trkajo Italijani na našo fronto in poskušajo vsaj na enem mestu doseči kak mal uspeh, da bi s tem potolažili razočarano ljudstvo. Ker se jim je na Primorskem in Tridentinskem vse ponesrečilo, so zadnje dni poskušali svojo srečo na koroški bojni črti. Tu se je sovražni topovski oženj povišal do največje besnosti zlasti v odseku Plöcken in pri Bovcu. Naši so odbili par pehotnih sunkov.

RUSIJA V VOJSKI.

Nemogoča ruska ofenziva. Boji na ruski fronti večinoma počivajo. Rusom nič kaj ne diši, da bi hodili za Angleže po kostanj v oženj. Ruska armada se zdi, da je popol-

in Armentieresom zopet hujše streljati s topovi. Razvil se je močan bobneči oženj, ki so mu na celi črti sledili hudi napadi pehote. Boj je trajal celo noč. Nemške čete so se morale umakniti iz prve črte. Tudi na drugih mestih angleške fronte je prišlo do hujših spopadov. Tu napadejo Angleži, drugod zopet Nemci, toda položaj ostane neizpremenjen. Tudi pri Reimsu in v Champagni so se boji poživili.

DOGODKI NA MORJU.

Uspeh avstrijskega podvodnika. Avstrijsko uradno poročilo naznanja, da je neki naš podmorski čoln potopil 11. t. m. v Sredozemskem morju angleški rušilec torpedovk, ki je obsegal okrog 1000 ton.

Letalo potopilo ladjo. Ob izlivu Temze v morje je neko nemško pomorsko letalo napadlo večji parnik in ga potopilo z bombami.

Letalski napad na London. Dne 13. junija je skupina nemških letal napadla trdnjavo London. Letalci so metali bombe na sredi mesta ležeče pristanišče, na ladjedel-

Vojaške novice.

Imenovanje. Cesar je povišal bivšega ogrskega ministrskega predsednika grofa Tisza za polkovnika, sedanjega ministrskega predsednika grofa Esterhazyja pa za ritmojstra v rezervi.

Umrli je podpolkovnik Ludvik Kuralt dne 8. junija v mostarski bolnišnici. Pokojni je bil Slovenec odkrit značaj. Boril se je za domovino v Srbiji, Bosni, ob Soči. Kjer je bila nevarnost največja, tja ga je gnalo junaško srce. N. p. v m.l.

»Dan žepnih robcev«. Dne 16. in 17. junija so dijaki po Ljubljani pobirali v vojaške namene platnene in bombažne tkanine, robce, perilo, obleko itd.

Na koroški bojni črti je padel junaške smrti 23. maja 20 letni mladenič Franc Povali, doma iz Šmarja pri Jelšah (Štajersko). Dobil je rano od italijanskega bajoneta. Bil je vsem priljubljen in neustrašen. Bodil mu lahka koroška zemlja — Albin Senčar, Ferd. Zalar, Jože Zivalič, Franc Žirovnik, Ferd. Žibert, Jože Kocbek, Anton Jakopič, Alojzij Kokot, Alojzij Kivar, Jan. Marinčič, Jan. Struna.

Odlikovani Slovenci. Z bojišča se poročila: V zadnjem času so bili odlikovani: Josip Zadnik, računski podčastnik, in Alojzij Butkovič, podkovski mojster, z zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje. Z vojnim križcem so bili odlikovani: Karel Novak iz Motnika pri Kamniku, Franc Žagar iz Iške vasi pri Ljubljani in Franc Bork iz Zlatega polja pri Lukovici.

Spominščica na grob Jožetu Samotorčan (Vrhovce, Dobrova pri Ljubljani). Kakor mnogo naših mož in fantov, je tudi pokojni Jožef odhajal »korajžno« v vojno službo in na bojišče. Tolažil je domače: »Ne žalujte, saj grem v boj za domovino! Ako se tu več ne vidimo, — na svidenje nad zvezdami!« Njegove besede so se uresničile. Božja previdnost ga je poklicala v boljše življenje. — Ko mu je zazvonilo, se je orosilo marsikatero oko, saj je bil pokojnik vrl mladenič in splošno priljubljen. Edina njegova zabava je bila: dobra knjiga in dober časopis. Bil je velik prijatelj »Domoljuba«. — Pogreša ga sedaj osobito pevski zbor, pri katerem je z vso vnemo sodeloval. Na svidenje nad zvezdami!

Zopet za vojni muzej. Sanitejec podd. Kajnik Jakob nam je poslal s svinčnikom narisano razglednico, ki predočuje, kako reši pes bernardinec ranjenega vojaka. Rešeni vojak objame spretnega rešitelja v podobi zvestega psa, vojaki sanitejci pa fotografirajo ta prizor. Podpisani so še: Vorina Jakob, Perc Alojzij, Ceklia Rade, Šešlia Nikolaj, Petelinšek Martin.

Zdravnikom, ki so v vojaški službi in so si v teku sedanje vojske pridobili res obilnih zaslug, ko so lečili in zdravili vojaštvo, preprečili, da se niso razširile epidemične bolezni, je posvetil naš cesar Karel posebno pismo z izredno pohvalo.

»Nov list v povestnico sedanjega gorja«, pod tem naslovom smo priobčili v 22. številki »Domoljuba« poročilo o nesreči Jurija Zavrla iz litijskega okraja. Naznanja se nam sedaj, da je mož pač pri vojaki na umu bolan in da še živi. V pismu je obvestil domače, da je obsojen zaradi Italijanov,

ki so mu ponoči ušli, — a tudi o tem sporočilu dvomijo, da bi bilo resnično.

Napad s plini. Vojak Anton Zore (sedaj v Leipniku na Moravskem) opisuje obširno razne boje ter pristavi: Kar je za vojaka najhujše, je napad s plini. Druge težave človek že še prenese: mokrote se navadiš, zima se prestane, glad, žeja, slabotnost se premaga že z enim Očenašem ali pa včasih tudi z eno cigareto... Plin, ta strupena zmes je pa huda; ta bi nam dal mir — za vselej.

Postrezite. Franja Frandolič iz Kostanjevice na Krasu, sedaj: Zabukovje 45, pošta Raka pri Krškem, poizveduje za svojim možem Francetom Frandoličem in bratom Francetom Špacal. Moža pogreša že od l. 1914., brata skoraj eno leto.

Hvala, a grenka za Lahe. Laški časopisi (n. pr. »Stampa«) hvalijo izredno junaštvo naših avstr. čet. »Stampa« opozarja italijanske bralce, da je ob 10. laški ofenzivi jelo bruhati 40 naših novih baterij, ki Italijani zanje niso nič vedeli. Med temi so baterije z največjimi topovi. »Avstrija pošilja« — tako pravi »Stampa« — »še vedno odlične vojake na bojišče. Pri bojih ob Sveti Gori je v dveh urah padlo na stotine 30,5 cm granat na laške postojanke.

Blokada na Grškem je odpravljena; vse ladje z žitom in premogom so dobile ukaz, da nadaljujejo svojo pot. Bivši kralj Konstantin zapusti grška tla.

Zmešnjava na Ruskem je čedalje usodnejša. Posamezni okraji proglašajo svojo neodvisnost, n. pr. okraj Irkutsk in drugi. V Odesi vlada anarhija; na delu so tajne družbe v velikih mestih.

10 milijonov vojnih priglasencev imajo v Severni Ameriki. Mladina se kar slepo priklanja za vojsko. Prva ameriška armada odrine v Evropo baje že 1. septembra. — Pripomnimo pa, da je taka sporočila treba sprejeti če ne kot ameriške race, pa vsaj kot »ameriške« novice.

Delavnica granat zgorela. V Petrogradu je pogorelo poslopje, nekdanja Šnajderjeva tovarna, kjer so izdelovali ročne granate in žarometalnice.

Pozdravi. Slovenski fantje planinskega strelskega polka... na kraškem bojišču, ki so še zdravi prišli iz bitke z Italijani, pozdravljajo vse bralce in bralke »Domoljuba«: Anton Možina iz Litije, Leopold Petelin iz Preserja, Leopold Seljak z Vrhnike, Vincenc Miklič z Mirne, Al. Slapar, Ivan Klemen, Jakob Gregorka, Ivan Remic, Ložar Franc. — Slovenski fantje z visokih planin pošiljajo pozdrave vsem znancem in prijateljem, zlasti dobrepoljskim dekletom. V imenu vseh: vodja patrolj Kompolčan. — Slovenski fantje pri gorskih strelicih žele vse dobro za dušo in telo vsem Lojzom in Lojzkam, in da bi prejeli za god zaželjeni mir: Jenko Kokalj, Iv. Kročna, Št. Katz, Iv. Videgar, Rudolf Kovač, Jos. Zupančič, Jak. Žibert, Martin Podlipnik, A. Starin. — Iz tirolskih sneženih višin pozdravljajo slovenski fantje pri činem oddelku: Brus F., Igavas; Serajnik Iv., Miklan Avg., Vrečko Iv., Jos. Selc. Stropnik Rudolf, Teršelič Rudolf.

Razne novice.

Dar. Marijina družba v Brezovici v Istri je darovala potom g. župnika A. Kraševca 215 K v pomoč nesrečnim sorjakom. Vsem blagim darovalcem, ki s samaritansko ljubeznijo lajšajo gorje teh revežev, se posredovalnica najtopleje zahva-

ljuje z željo, da bi darovalci našli obilo posnemovalcev. — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta št. 38/1.

400 otrok na letovišču v Švici. Koncem maja je odpotovalo s posebnim vlakom okrog 400 avstrijskih otrok v Einsiedeln v Švici. Sprejetih je bilo 40 šolskih otrok iz Gradca, 200 z Dunaja, 60 iz Budimpešte, 60 iz Prage, 40 iz Brna. Slovo na dunajskem kolodvoru je bilo prav ganljivo. Cesarica Zita je prišla na kolodvor kar nenadoma. Navzoča je bila tudi nadvojvodinja Izabela, naučni minister, dvorni svetnik Liechtenstein, železniški minister in še mnogo odličnih oseb.

Nadškof Šepticki se nahaja še vedno v Rusiji. Začasna ruska vlada je dovolila, da se sme ujeti metropolit vrniti v domovino — ako v nadomestilo avstrijska vlada pusti na svobodo dva ruska duhovnika, ki se nahajata v Avstriji, namreč višji duhovnik Riškov in diakon Soloviev. Tej zahtevi se je že ugodilo ter bosta oba odpuščena, kakor hitro bo prišel nadškof Šepticki na nevtralno ozemlje.

Najstarejši deželni glavar. Prelat Alojzij Winkler, deželni glavar solnograjski, je praznovno 7. junija 80 letnico rojstva. Zasluznemu dostojanstveniku je došlo ob tej priliki nebroj čestitk.

Brez zaslužka. Na Dunaju je okrog 3700 gostiln in hotelov. Od teh je prenehalo z obratom 700 gostiln, ker ni živil, ne piva, ne vina.

Lepo od njega... Iz Budimpešte se sliši, da namerava iti bivši ministrski predsednik grof Tisza na fronto. Kot vojak ima šaržo polkovnika pri honved. huzarjih. Tudi bivši finančni minister Teleszky je poročnik in gre baje k svojemu polku.

Italija — republika? Nekako zagonetno se je čulo poročilo, da je italijanski kralj (še med 10. ofenzivo) šel v neki sanatorij, češ, da ima razdražene živce. Zdaj pišejo, da so se republikanske stranke vsled ponesrečene italijanske ofenzive jako okrepile in utrdile; it. soc. demokracija dela z vso silo, da bi se uvedla ljudovlada — na podoben način kakor v Rusiji.

Veliki nemiri zaradi lakote so bili prve dni junija na Portugalskem. V Lissabonu je bilo baje 138 mrtvih, 400 ranjenih, 1200 oseb pa zaprtih. Škoda, ki so jo razgrajali napravili zlasti po trgovinah, znaša do 60 milijonov frankov.

Velikanske vrote za cerkvene namene je daroval angleški vojvoda Norfolk. Že v življenju je bil znan kot izreden dobrodelnik in podpornik vseh humanitarnih naprav; v svoji oporoki je pa volil več stotisoč funtov šterlingov za katoliške cerkve in šole.

Ženske — volilke. Spodnja zbornica v Londonu je z vsemi proti 40 glasovom v drugem branju sprejela zakonski načrt volilne preosnove. Število volilcev se podvoji, ker se je podelila volilna pravica tudi ženskam od 30. leta dalje. Takih volilk bo okrog 6 milijonov.

Mesto v lavi. Sporočali smo že, da je uničeno mesto San Salvador ob vznosu istoimenskega ognjenika, ki je nedavno delo bruhati. Mestne ulice so na več metrov debelo posute s pepelom in gorečo lavo.

Dopisi.

žakar pri Vrhniki. Katol. slovensko izobraževalno društvo pri Vrhniki vabi k prireditvi, ki bo v nedeljo 24. junija ob štirih popoldne na korist gorjskim beguncem. — Spored: 1. Pozdravni govor. 2. Burka v enem dejanju. 3. »Strahovis, igra v enem dejanju.

Iz Tržiča. Prav slovesno smo praznovali letos procesijo Sv. Roš. Tel. Udeležilo se je spreveda skoro vse vojaštvo s častniškim zborom. Pri blagoslovih je vojaštvo streljalo. — Od snežnega plazju je bil podst Primož Krvar od Sv. Ane. Živel je pred vojsko s svojo družino na Nemškem. — V bolnišnici v Brnu na Moravskem je umrl za jetiko Matija Štritih iz Bistrice. Zapušča vdovo s tremi otroki. Vsi trije počivajo daleč od doma, vsi so žali življenje za domovino.

Iz Kropca. V nedeljo dne 10. t. m. je bil v prostorih žrebljarske zadruge ustanovni shod konsumnega društva za Kropo in Kamno gorico. Obilna udeležba je pričala, kako je to društvo potrebno in silno zaželjeno. — Zaenkrat se je sklenilo, da se sprejmejo v novo konsumno društvo samo udje žrebljarske zadruge, dasi žele tudi drugi vstopiti. Ustanovni shod je sklical ravnatelj g. Fran Šolar, ki je tudi načelnik pripravljalnega odbora. — Letos je v Kropi veliko — porok. Ker se no ženijo domačin, silijo v zakon cigani. Imeli smo že tri ciganske poroke. Zaduja taka poroka je bila 8. t. m.; ker ženin še ni bil krščen, so ga pred poroko krstili. — Z laškega bojišča je pisal te dni Simon Mihelič, da je padel na Krasu 1. novembra 1916 Kropar Matevž Šušnik.

Ljubno na Gorenjskem. Dne 8. t. m. je pri nas padla toča. Zelo je obtolkla koruzo in fižol in pokvarila dokaj sadja, pa tudi žitu se pozna mrzla in trda šiba božja.

Breznica. Dne 9. junija je umrl organist in gorjski begunec Andrej Mužerli. Doma je bil v Marjincem Celju pri Kanalu. Malo pred italijansko vojsko si je sezidal v domačem kraju z lastnim zastulkom veliko hišo, kjer je izvrševal kot krojaški mojster z več pomočniki svojo obrt. Malo več kot dve leti je bival na Breznici, delal je pridno kot krojač, kot organist je pa vodil cerkevno petje. Ljudje so ga zelo spoštovali in ga radi imeli posebno vsled tega, ker v celi župniji ni nobenega krojača. Želel je, da bi videl enkrat vsaj razvaline svoje hiše. Vsemoogočni ga je poklical v večni dom prej, kot se mu je mogla izpolniti njegova svetica želja. Pri pogrebu so mu hvaležni pevci zapeli v slovo primerne žalostinke. Bog bodi milostljiv blagi duši!

Boštanj ob Savi. V soboto smo pokopali Heleno Murevc, zgledno dobro dekletko iz Dolnje vasi; sledila je svoji sestri Milki, ki je pred dvema mesecema zapustila to solzno dolino. Oba sta bili po bojni in pridni hčeri Marijini. — Sušo imamo tudi pri nas, zato smo začeli s procesijami za blagodejen dež. V soboto pred binkoštni je toča nekaj potolkla po vinogradih in po rži, pa le nekaterim. Zadnji petek je pa med nevito udarila strela v kozolec Janeza Umek na Kremenju, ki je zgorel. — Tria ima letos večinoma zelo lep zarodek; toda pri pesi slabo kaže; tudi preišči so letos, kakor ljudje pravijo, bolj grintavi.

Kromeriž. Dragi »Domoljub, sprejmi tudi od nas Slovencev, ki se nahajamo tukaj v Kromerižu, malo sporočilo. Razstreseni smo po raznih bolnišnicah po celem mestu, vendar se zmiraj dobimo na kakem kraju, kjer se pogovarjamo. Ne godi se nam slabo. Hrano imamo dobro in tudi v verskem oziru je zadostno preskrbljeno. Hodili smo ves mešec maj k šmarnicam, in tudi sedaj je vsako popoldne blagoslov v kapeli. Pazno zasledujemo vse vojne dogodke, posebno na italijanskem bojišču. Želimo pa vsi, da bi Bog dal enkrat končno zmago in mir. Vsem bralcem in bralkam »Domoljuba« pošilja pozdrave Ivan Zefran.

IVERI.

Ljudje brez vere so prav tako invalidi, kakor človek z enim očesom, z eno roko.

Ne boj se žrtve; v dimu žrtve cvete sreča.

Če oče kaznuje otroka,
pač žuti udurec le sam.
Zasluzna tepeča bo roka,
ko miren ti srca je hram.

Gospodarske stvari.

Gospodarski in tržni pregled.

Državno prisilno gospodarstvo. Vedno bolj se spoznava, da pot central ne pelje do pravega cilja. Dunajski veletržec Julij Meinel, predsednik centrale za kavo, je pričel zanimivo izjavo v tej zadevi. Ponatisnil jo je list »Reichspost« v 256. številki in se glasi: »Vsak pameten človek, ki je zasledoval razvoj gospodarstva od začetka vojske in pazno motril vse pojave ter si napravil lastno sodbo, je moral, če je hotel ali ne, priznati, da se državno prisilno gospodarstvo skoro za vse reči ne more trajno ohraniti. To gospodarstvo je napravilo popoln polom. V Nemčiji to dobro vedo; razumnejši priznavajo to že očito. Zdaj le pota ne znajo, kako bi prišli iz te podrtije. Mi, ki vedno za Prusi capljamo, se moremo ponašati, da imamo še danes ljudi, ki po tolikih žalostnih izkušnjah še vedno žele, da bi se prisilno državno gospodarstvo še bolj razširilo. Ko bi se pametno gospodarilo, bi nam morala živila pri sedanjih porabi še preostajati. Živel je premalo, ker se povsod manj pridelala in se je neizmerna množina živil zaradi napačne birokratične uprave pokvarila... V Ameriki so žita štirikrat dražja, kakor so bila v miru. Pri nas v Avstriji velja žito komaj peti del sedanjih ameriških cen, to se pravi, da je zdaj v Newyorku žito petkrat dražje kakor pri nas. Ker je naša denarna vrednost toliko nižja, vse drugo pa, kar se rabi, zlasti pa delavske plače toliko dražje, dobi kmet za žito, krompir in vse druge pridelke manj, kakor je dobil pred vojsko. In zdaj hočejo še cene kmetovih pridelkov in živine znižati! Slepji vodniki ljudstva so od nekaj takole delali: Ko je bilo vsled slabega gospodarstva vedno manj kruha, so določili nizke cene, da bi ljudje ne zapazili pomankanja. Dali so nizke cene, toda nič kruha. Če se hočemo zdaj rešiti, moramo vse storiti, da se bo povsod več pridelalo. Cene za pšenico so šle po vsem svetu kvišku. V Newyorku bi veljala zimska pšenica, ko bi imel naš denar še staro veljavo, 56 kron, zdaj velja v resnici 125 kron, v Londonu pa 150—160, torej pri nas najmanj 180 kron. V primeri s pšenično ceno so se zvišale tudi delavske plače. Pri nas v Avstriji se je plačalo žito pred vojsko 20—30 kron za 100 kg. Zdaj ga hočejo imeti za nižano vrednost našega denarja 28—35 kron. Mestni delavec zasluži zdaj tri do štirikrat toliko, kakor pred vojsko — in to po pravicah. Od kmeta zahtevajo, naj da žito, krompir in druge pridelke cenejše, kakor jih je oddajal pred vojsko. Odškoduje naj se z navdušenjem za dobro stvar.«

Mrva in slama. Urad za prehrano je izdal 29. maja 1917 odlok o zasegi mrve in slame. Zasežena je v korist države vsa mrva, vsa slama in detelja. Porabiti se sme mrve in slame za ležišče, za krmo domačih živali in steljo le toliko, kakor določi deželna vlada. Posestniki lova smejo pozimi dati mrvo in slamo tudi srnam in divjim kozam. Kmetje smejo prodati od svojega pridelka drugim kmetom na dom največ 500 kg, če to oglasijo pri domačem županu. Z dovoljenjem deželnega mesta za krmila se sme prodati drugim v domačem glavarstvu

največ 2000 kg. S slamo se smejo drevesca in trte privezavati. Centrala za krmila ima določiti, koliko pride krme za vojaštvo na naše dežele.

Košnja bo letos slaba. Večina kmetov ne bo niti za lastno potrebo pridelala sena, kaj šele za tuje. Oglašite se, morda se vendar kaj s tujega dobi. Že zdaj pravijo še dobri gospodarji, da bo treba polovico živine odprodati. — Občine imajo odločbo, če so napovedi resnične. Do 15. avgusta imajo sporočiti deželnemu mestu za krmila, kjer se osnuje za to poseben urad, koliko krme bodo rabili. Kar se ne bo porabilo na zgoraj imenovane načine, mora kmet ponuditi deželnemu mestu za krmila, ki prevzame vse po ceni, ki se bo še določila.

Določba o žitu. Kmetje so se zelo ustrašili § 20. odločbe z dne 26. maja 1917 zaradi gospodarstva z novim žitnim pridelkom, ki se glasi: »Lastnik žita in fižola je dolžan oskrbeti mlačev. Uradi mu zato lahko določijo rok. Če se noče pokoriti, mu lahko na njegove stroške vse s silo omlatijo. Uradi pa zamorejo tudi brez posebnega roka oskrbeti mlačev in plačejo le v kraju navadne stroške.« — Ker moke zelo primanjkuje, se sliši, da hoče urad za prehrano vso mlačev sam oskrbeti. Kmetijski strokovnjaki pravijo, da je to nemogoče. Če se bo poskusilo, bo veliko več škode, kakor koristi. Mi tudi ne vemo, kako bi se moglo to izvesti. Namen je seveda dati vsakemu enako množino žita in moke. Govorijo, da se naglo delajo vse potrebne priprave.

Iz Romunije prihajajo poročila, da tam strn prav lepo kaže. Lani so pravili, da je prav malo polja obdelanega. Zdaj se je dokazalo, da so jeseni obsejali s strnjo tretji del vseh njiv, ki obsegajo skoro tretji del vse površine. Nemci zdaj priznajo, da bi bili izgubljeni, če bi ne bili osvojili lani romunske žitnice. Dobili so prav veliko vsakovrstnega žita. V južnih deželah že zanjejajo. Na južnem Francoskem, Turškem, Španskem je žetev že končana. Tudi v Ameriki že zanjejajo v bolj vročih deželah.

Sladkor in premog. Po mestih se zelo jezijo, ker ne bodo dobili sladkorja za vkuhanje sadja. Vsega sadja se spravi v Avstriji 90.000 vagonov. 6000 vagonov vkuhajo tovarne, ki lahko dobe potrebni sladkor. Sladkorja pa primanjkuje, ker ga gre toliko v Švico. Švicarji ga pa prodajajo za mirno vestjo vsem našim sovražnikom. Prav isto je tudi s petrolejem in premogom. 20.000 rudarjev koplje vedno premog za Švicarje, ki ga z lepim dobičkom na Francosko in Laško prodajajo. — Na Češkem so obdelali s sladkorno peso 107.550 ha (4430 ha manj kakor lani), na Moravskem 73.050 ha (manj 670 ha), na Ogrskem in v Bosni 108.850 ha (21.000 ha več kakor lani). Torej je letos za 15.900 ha več sveta obdelanega s sladkorno peso. Dosedaj se obeta bogat pridelek.

Kupčija s sadjem. Vlada je z naredbo z dne 31. maja 1917 uredila promet s sadjem. Namen te naredbe je, da se uporabi kolikor mogoče mnogo letošnjega sadja za splošno ljudsko prehrano. Vlada pa želi tudi preprečiti, da se ne bi zopet s sadjem na račun sadjarjev in ljudi, ki uživajo sad-

je, obogateli razni nepoklicanci. V to svr- ho bo vlada določila najvišje cene za sadje.

Prvotno je nameravala vse sadje letoš- nje letine zaseči, kakor je n. pr. zaseženo žito, a na pritisk kmečkih zastopnikov je to misel opustila. Sadje torej ni zaseženo, ampak je omejen samo promet s sadjem ter bodo določene za sadje najvišje cene.

Za svojo lastno potrebo bo smel vsak posestnik ali najemnik uporabiti poljubno množino sadja. Med ljudstvom se govori, da bo moral vsak, kdor bo hotel uporabiti več kot 500 kg lastnega sadja, imeti urad- no dovoljenje. To ni res! — Tako dovolje- nje bo moral imeti samo tisti, ki hoče sad- je v trgovske svrhe kupiti pri kakem sad- jarju ali sadjetrčcu. Kmet ali najemnik bo torej smel svoje sadje neomejeno sušiti, de- lati iz njega pijačo in ga uporabljati za hrano družini. A določeno je, da bodo smeli s sadjem trgovati samo tisti sadje- tržci, ki so se pečali s to trgovino že pred 1. avgustom 1914. l. Kdor hoče v letu 1917 trgovati s sadjem, mora še poleg tega imeti posebno dovoljenje okrajnega glavarstva in dunajske družbe »Geos«, t. j. družbe, ki je po naročilu urada za ljudsko prehrano prev- zela oskrbovanje bivalstva s sadjem in sočivjem. Za svoje lastne potrebe si sme vsak prosto nakupiti sadja in mu ni zato treba nobenega dovoljenja.

Pošiljanje svežega sadja po železnici je v Avstriji do 500 kg prosto. Kdor pa hoče poslati več kot 500 kg sadja, mora imeti prevozno dovoljenje, ki se bo dobilo pri de- želnem uradu za promet s sadjem. Za poš- iljanje sadja preko naše državne meje je pa za vsako množino sadja treba imeti uradno prevozno dovoljenje. Sadjetržci bo- do morali odslej takoj, ko so nakupili 1000 kilogramov sadja, o tem poročati deželne- mu uradu za promet s sadjem.

Samo za vkuhanje sadja bodo do- bile ogrske občine — kakor beremo — 220 vagonov sladkorja. Pri nas v Avstriji ga za ta namen ne bomo dobili nič, tako sporoča dunajski urad za prehrano ter ute- meljuje to omejitev s tem, da so ga lani raz- delili približno 1 in četrt kg na osebo, a se je dolični sladkor porabil večinoma v dru- ge namene, ker sadja ni bilo. Bo pač treba sadje sušiti kolikor moč v največji množini.

Zgodnjega krompirja oblast ni zasegla; smeli ga bomo prosto uporabljati.

Deželno mesto za krmila, oddelek za seno in slamo. S 15. junijem se je ustanovil pri Deželnem mestu za krmila poseben od- delek, ki bo preskrboval vojaštvo in civil- ne odjemalce s senom in slamo. V ta na- men se je kakor znano zaseglo letos vse seno in slama in brez dovoljenja ne sme nikdoprodajati ne enega ne drugega. Kdor nima lastnega pridelka in potrebuje več sena za rejo svoje živine, se mora pri žu- panstvu priglasiti s svojo potrebsčino do 31. julija t. l. Oddelek za seno in slamo bo skupoval ta krmila po celi deželi in jih bo oddajal naročnikom v množinah, ki bo- do odgovarjale številu živine, pa tudi gle- de na letošnji pridelok in na potrebe voja- štv. Opozorjati je že danes, da bo pride- lek sena v obče slabši kakor lani in da bo treba letos največje varčnosti pri krmu, zlasti tudi pri tistih odjemalcih, ki so na- vezani zgolj na nakupljeno seno.

Slike in črtice z bojišč.

Pismo iz Galicije.

(Piše poročnik Jože Barle.)

Bojno polje, 8. junija 1917.

Rusi postajajo z vsakim dnevom bolj ži- vahni, posebno okrog poldne in okrog 11. ure ponoči se vzdramijo in prično razsa- jati s svojo artiljerijo. To pa mojih momcev nič ne moti, da bi ne bili veseli, posebno zvečer. Fantje še v bajnih mirnih časih ni- so mogli zvečer spat, kaj šele zdaj na voj- ski. Vsak večer se zbirajo tuintam po strel- skem jarku v majhnih gručah in zapojejo, ali pa kakšno »uganejo«.

Največji krog ima vedno frajtar Miško okrog sebe. Petja Miško nima rad; sicer on strašno lepo poje, kakor pravi sam — ven- dar on raje »kljukico« vleče, za stavo ka- menje vzdiguje, položi največjega junaka v prah itd. Takih stvari je Miško veliko bolj vaje kakor petja.

Toda kaj takega že dolgo ni bilo, ka- ko pri dvčerašnjim. H kompaniji je prišel neki korporal Hudak — »majhen pa hud«, kakor se sam hvali. Kratkoma: Miško in Hudak se precej od začetka nista mogla. — Tako; prvi večer sta »kljukice« vlekla: zapela sta skrivljene sredince in potegnila: korporal Hudak je takoj zakričal in spustil — Miško mu je skoraj zlomil prst.

»To ni nobena umetnost,« se je jezil korporal Hudak, »če ima človek medvedje tace kakor ti! Poizkusi tole!«

Hudak je vzel dve puški z nasajenima bajonetoma, nataknil na vsak bajonet hleb komisa, prijel puški v sredini, ju navpično dvignil v višino prsi ter roki vodoravno iztegnil — lepo počasi brez prenehanja dvajsetkrat po vrsti. To ni šala, in gledalci so Hudaku burno ploskali.

Frajtar Miško je pisano pogledal, sle- kel bluzo in zavihal rokave, da so se poka- zale na rokah mišice, vzbočene kakor kepe in plave žile, debele kot vrvi. Nato je nataknil na vsak bajonet dva komisa in počel iste vaje kot preje Hudak, samo še bolj počasi, kar je toliko težje — petkrat — pešnajstkrat — dvajsetkrat in še dalje; obraz mu je zalila kri, oči so mu izstopile, žile na rokah so začrtele, brki so se mu povsili, kolena počela tresti: vse je str- melo, celo korporal Hudak sam. Trideset- krat! Roke so mu omahnile. Nič ni rekel Miško, samo pogledal je Hudaka, a tako neznansko zaničljivo, da bi se bil Hudak najraje vdril v zemljo od sramote — in v tistem trenutku je v svojem srcu prisegel, da se z Miškom ne bo več meril.

Junaški čin frajtarja Miška pa se je kot blisk razširil po vrstah celega polka.

Prijatelj Joško piše iz Srbije:

Moja služba: Nadziram straže, pregle- dujem arestante, pošiljam patrolje, torej samo častna opravila, kot bi imel že zlate pod vratom, pa še koščeni ni.

Strašim z revolverjem in bajonetom mirne ljudi po Srbiji, ki me boječe poz- zdravljajo, kot bi se bali, da jim vsak pri- nese nesrečo, kogar srečajo. Pa kaj se hoče!

Bivam torej že par dni na svojem no- vem mestu v . . . ob Drini. Imam se čisto

dobro. Sedem ur na dan sedim v šoli, ozi- roma v risalnici, ter kritično študiram fo- tografije, narejene na zrakovlovih v višini do 3000 m. Vse, kar se vidi na njih in je važno, se mora potem zaznamenovati na specialkah, ki na ta način dobijo čisto dru- go lice. Delo je torej interesantno. Seveda sedaj se še bore malo razumem, pa saj sem zato sem prišel, da mi vlijejo tudi to uče- nost v glavo.

Kraj je lep: letovišče in kopališče. Pri- šli smo »na zrak« za par mesecev, da po- tem odidemo končno tja, kjer je vsa stvar nekoliko bolj resna.

Zbrali smo se tu od vseh vetrov: eno- letniki in častniki, večinoma tehniki, inžen- irji ter geometri. Razumemo se dobro, pa kako tudi ne, ko smo pa le bolj uniformira- ni civilisti. Tu sedi zamazan infanterist po- leg že vojaško izkušenega nadporočnika, pa se tičemo kakor v gimnaziji. Na vseučil- lišču smo se vikali med seboj. Prav tako sta komandant in asistent dosti prijazna, tako da moram biti zaenkrat zadovoljen. Če ne bo slabše pri vojaki, kot sedaj tu, potem ne bom veliko poskusil.

Domačini so se večinoma vrnili, seve- da tisti, ki niso za vojsko. Vse še hodi v narodnih nošah.

Stanujemo v praznih vilah in hotelih, ki pač niso bili zidani za to, da bi kdaj mi gospodarili v njih. Postelje si vsak kakor ve in zna: ta boljše, oni slabše, kdor pač preje pride in kdor ima več zmisla za go- spodinjstvo. Hrana dobra, plača pa za šo- larje naravnost krasna, ko imaš stanovanje in obleko zastoj. Porabiti pa itak ne mo- reš drugega, kakor da si privoščiš pri ko- silu kozarec vina ali črno kavo. Pri ljudeh ne dobiš ničesar, ker sami nimajo mnogo. Tako živimo sami zapuščeni letoviščarji, oboženi do nohtov.

Koliko časa ostanem tu, ni nič gotove- ga. Par mesecev pa gotovo, če ne pride kaj nenadnega vmes. P—a, Hinje.

Princ in tirolski strelec.

Mladi bavarski princ (padel 8. nov. 1916) je bil prideljen hrabrim bavarskim al- pinom in poslan v dolomitske vrhove. Bil je kmalu ljubljenec okoliških kmetov v Pu- strski dolini, zlasti pa tirolskih strelcev. Ljudem je dopadlo, ker je princ rad hodil v cerkev in se prav zgledno obnašal. Nekdo je zopet plezal kvišku k predstražam v vi- šine, kjer so samevali vrli Tirolci. Malo po- pred je bil spopad z Italijani. Mlad, čvrst strelec je slone ob skalnati steni; kri mu je drla iz prestreljenih prsi. Ni bilo več rešit- ve zanj. Poln sočutja se skloni princ k umi- rajočemu ter ga vpraša če ima smrtni kri- žec pri sebi. Ko mu zanika, poklekne princ poleg njega, moli naprej kesanje, potegne iz nedrij svoj srebrni križec, ki ga je vedno nosil s seboj, pa ga potisne med trde, od smodnika sajaste prste tirolskega strelca. »Tu imaš moj križec«, pravi umirajočemu na uho. Kakor bi trenil, je zažarel obraz poštenega Tirolca, s silo se je nasmehnil. Spoznal je princa, milo ga pogledal in kma- lu nato izdihnil. — Solnce je ravnokar za- šlo in bilo še priča pretresljivega prizora.

Listek

Zvonarjeva hči.

(Povest. — Spisala E. Miller. — Priredil Fr. Steržaj.)

10. Vsakdanjosti.

Dnevi so prihajali in minevali. Sosedje so slišali Roziko prepevati in jo videli vso srečno gospodinjo po hiši. Vendar je pa grozila koj prvo jutro slana, da zamori njeno srečo. Ko se je mlada žena z jesenskim solncem zbudila, se je, kakor prej vsako jutro prekrizala. Tu jo je nekaj prešinilo. Z jutranjo molitvijo se pričinja razlika, pred in po jedi zopet razlika, in ob nede-

Letalci pred odhodom.

ljah in praznikih se bo razloček še jasneje pokazal.

»Ali ne bova opravila jutranje molitve?« vpraša Rozika nekoliko trše nego je hotela.

»Tako, ti moliš?« se je začudil Henrik. »Vošči mi najprej dobro jutro!«

Rozika mu je podala roko in počasi vprašala: »Ali ti ne moliš zjutraj, Henrik?«

»Ali misliš, da sem pogan? Čakaj povedal ti bom, kaj me je mati naučila za jutranjo molitev:

V imenu Jezusovem dvignem se,
naj vodi mi življenje vse!
Daj Bog mi srečo in povsod
me varuj milostno nezdol!»

»Saj je lepo,« pristavi Rozika bolj tiho. Tu ni nobene besedice, ki bi bila nasprotna njenemu mišljenju, — pa vendar ji ni šlo do srca.

Molčala je nekaj časa, potem pa odločno stopila k Henriku, prekrizala ga na čelu, ustih in prsih in začela moliti svojo navadno katoliško jutranjo molitev.

»Lepo je to, samo nekoliko dolgo,« pravi Henrik in veselo pristavi:

»Veš kaj? En dan bova molila tvojo, drugi dan pa mojo molitev, in tako mislim ne bo nikogar žalilo.«

»Da,« in solza ji je orosila oko. Hitro je zapustila spalnico.

Mirno je vse steklo in sta vendar oba podlegla. —

Poldne je prišlo. Mlada žena prinese juho na mizo. Treba je bilo opraviti molitev pred jedjo.

Henrik se vstopi z vnavskrizrokama pred svoj krožnik in se hoče vvesti.

»Ali ne bova naglas molila pred jedjo?« vpraša boječe žena.

Prišla je mladima zakonskima prva nedelja in z njo ločena božja služba.

Že v soboto večer je mislila Rozika s tiho bolestjo na drugi dan. Njeno petje med delom je utihnilo in obraz se ji je zresnil. Napočilo je jutro. Mlada žena je morala hiteti, da obvlada vsa opravila nedeljskega jutra, ki kradejo gospodinji prve nedeljske ure, kakor tat dragocen nališp. Ko se je napravljala v cerkev, si je mislila:

»Čemu naj se lepoticim? Tisti, kateremu v veselje naj bi se okrasila, tako ne bo šel z menoj v cerkev in za očeta ali brata ni potreba.«

In položila je zlato iglico, ki si jo je hotela pred ogledalom pripeti sredi volnenga jopiča, nazaj v leseno, izrezljano škatljico. Tedaj pa vpraša mož, ki jo je gledal:

»Čemu pa si ne pripneš iglice? Tako lepo pristoji k modri barvi obleke.«

In zbegana žena je izgubila ravnodušnost ter zaplakala. Nerazumljivo jo je Henrik gledal; z nekim strahom jo je vedno vpraševal:

»Kaj ti je Rozika? Kaj te bega? Česa ti manjka?«

Naposled se je osrčila in vzdihovaje je vzkliknila:

»Za koga pa naj se lepo napravljam, ko moram vendarle sama v cerkev?«

Za trenutek je mož osupnil — in dušo mu je pretreslo spoznanje, da segajo vse te malenkosti globlje, kakor sta si sama domnevala. Potem pa je dejal ljubeznivo:

»Oj ti dobra ženka! Zaradi tega nočeš biti lepa, ker ne bom pri tebi? Daj, le pripni si okrasek. Nikoli ti ne bo treba sami iti v cerkev, spremljal te bom ob nedeljah,« ter pojasnjeva pristavi: »Dokler bo trajala vaša božja služba, bom šel jaz sam k brivcu in se nekoliko sprehajal po mestnem parku. In ko boš prišla iz cerkve, bom stal pri vratih, da grem k naši pridigi.«

S solznimi očmi in nasmehom na ustnih je pritrdila iglico na obleko. V spremstvu moža, očeta in brata je šla v cerkev.

Roziki kuhanje ni bilo nikoli tako težko, kakor v teh nedeljskih urah, ko je bila po službi božji zopet sama doma. Vedno in vedno je morala misliti:

»Sedaj je Henrik pri svoji božji službi in jaz moram zanj pripravljati. Po vsej pravici bi morala obadva klečati drug poleg drugega in Boga prositi za srečo in blagoslov najnemu zakonu.«

Pa se ji je zopet vrnila grenka gotovost:

»T o b o v e d n o t a k o in nikoli drugače, če bova imela veselje ali žalost skupno, z družena ne bova nikoli klečala pred enim oltarjem.«

In strašna se je Roziki naenkrat zadelata misel. Kaj se je zgodilo z njo, da vidi sedaj vse tako črno? Saj jima dobro gre. Saj se vendar tako ljubita. Henrik je popustljiv v svoji veri do nje; živeža in vsega imata dovolj, dela obilo in zaslužka, pa vendar se ni mogla veseliti. Vsako jutro se je zbudila s težkimi mislimi. In vedno je stalo pred njo boječe vprašanje:

»Moj Bog, bo li vse življenje tako, ta notranja muka? Med nama je prepad, ki se ne bo dal nikoli premostiti.«

In zdelo se ji je, da mora stegniti svoji roki čez ta prepad in potegniti njega k sebi,

»Kakor hočeš,« ji odgovori in se predrami iz svoje zamišljenosti. Žena je stala pred njim s sklenjenima rokama in z očmi vprtimi v razpelo v kotu. Neka bolna resnost ji je ležala na obrazu. In bral je to bol v njenem srcu tudi Henrik; tudi njenu je vztrepetalo srce.

»Že zdaj?« ga je presunilo. Pristopil je k Roziki in dejal toplo:

»Moli, kakor hočeš. S teboj bom molil in s tem ne bom škodoval svoji veri.«

In začela je lepo katoliško molitev:

»Vseh oči se ozirajo na tebe, Gospod, in ti jim daješ hrano o pravem času...« in njen glas se je tresel boli in veselja obenem.

»Moj Bog,« je vzdihnila njena uboga duša; »kako je to težko: — dvoje različnih ver!«

Ko sta pojužinala, je molila Rozika s Henrikom vred vsa srečna molitev po jedi.

njega, ki se ga je oklepala njena duša vedno bolj, kolikor bolj je bil Henrik popustljiv do nje.

(Dalje.)

Mladost — kje si?

Ob sivem dimu svalčice načete na mlade dni mi vstajajo spomini, ko slutil nisem še o bolečini, ki danes srcu trnjevenec plete.

Livade s cvetjem bile so odete, na mojem nebi zvezde so žarele, ob mojih potih tičice so pele mladosti moje himne neizpete...

Dozdeva se mi, kot bi sanje bile, da duša moja nekdanj brez bolesti v mladostnih dneh radosti je kipela.

Kot svalčice, ki mi je dogorela, ni vesne več; zelenja ni ob cesti, in nade v dim so se izpremenile.

Limbarski.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Kradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Tedenska pratika.

Petek, 22. junija: Sv. Ahacij, muč. — Sv. Pavlin, škof. († 431.)

Sobota, 23. junija: Sv. Zenon, škof. — Sv. Sidonija, Sv. Agripina.

Nedelja, 24. junija (4. pobinkošna): Sv. Janez Krstitelj. — Evang. o velikem ribjem lovu.

Ponedeljek, 25. junija: Sv. Viljem, opat. — Bl. Ivan, puščavnik. († 882.)

Torek, 26. junija: Sv. Janez in Pavel, brata muč. († 362.) — Sv. Rudolf, šk.

Sreda, 27. junija: Sv. Vigilij, škof. — Sv. Ladislav, kralj. († 1050.) — Blažena Hema, koroška grofinja, roj. v Pilštajnu v kozjanski dekaniji na Štaj.

Četrtek, 28. junija: Sv. Irenej, škof. († 202.) — Sv. Leon V., papež. — Sv. Benigen.

Solnce vzhaja ob 4. uri 03 m., zahaja ob 8. u. 02 m.

Luna: Prvi krajec 27. jun. ob 5. u. 8 m. zvečer.

Rojstvo sv. Janeza Krstitelja.

(† 31.)

Caharija, duhovnik stare zaveze, in njegova soproga Elizabeta, oba pravična pred Bogom, sta bila že v letih in brez otrok. Ko je nekoč Caharija v templju zažigal kadilo, se mu prikaže nadangel Gabriel ter mu naznani, da bo njegova žena sina dobila, ki naj ga imenuje — Janez. Ker ni maral verjeti, je bil Caharija kaznovan s tem, da je bil mutast do ure, ko je bil Janez rojen.

Kraje, ki so bili posvečeni vsled navzočnosti Janezove, imajo še danes Jutrovci zelo v čislju. Dve uri od Jeruzalema, jugovzhodno v smeri proti Jordanu, leži kraj, ki ga imenujejo Ain Karim, t. j. Sv. Janez. Sredi vasi se že od daleč opazi večja zidava, ki se mogočno dviga čez druga poslopja: t. j. frančiškanski samostan. Cerkev obsega prostor, kjer je nekoč stala hiša Caharijeva, rojstni kraj sv. Janeza Krstitelja. Ako greš ob levi prostorne cerkve po marmornatih stopnicah nizdoli, prideš v duplino, ki jo razsvetlujejo svetilke; okrašena je s krasnimi izrezljanimi podobami (reliefi), ki predočujejo rajstvo Janezovo, krst Kristusov in smrt sv. Janeza. Sredi svetišča je v tla vzdana marmornata plošča z napisom: »Hic praecursor Domini natus est — tu je bil rojen predhodnik Gospodov.«

Ako greš od Sv. Janeza še dve uri dalje, dospješ do votline, kjer je sv. Janez preživel ves čas od prve mladosti do 30. leta. Hranil se je z mesom velikih kobilic in medom divjih čebel.

Na predvečer ob prazniku sv. Janeza gre opolnoči večina frančiškanov k tej duplini v puščavo. Tu postavijo dva oltarja, da opravijo sv. maše. Ko se dan zazna, se vrnejo romarji med molitvijo zopet nazaj.

To in ono.

»Kranjskemu deželnemu društvu c. kr. avstr. zaklada za vojaške vdove in sirote ter za varstvo otrok in oskrbo mladine v Ljubljani« so pristopili naslednji gospodje, gospe, društva, korporacije in tvrdke kot člani, in sicer: 1. kot ustanovniki z enkratnim prispevkom po 500 kron: Nikolaj vitez pl. Gutmansthal, grajščak na Novem dvoru; Robert Kollmann, dvorni založnik v Ljubljani; Viljem Spitzer, tvrdka v Ljubljani; Edvard Glanzmann in Andrej Gassner, veletržca v Trzinu; Matija Dolničar, železniški restavratore v Št. Petru; Ubaldo pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani; Alfonz baron Wurzbach, grajščak v Ljubljani; Ivan Knez, predsednik obrtniške zbornice v Ljubljani; Franc Galle, grajščak v Bistri pri Borovnici; Andrej Šarabon, trgovec v Ljubljani; Mestna hranilnica v Ljubljani; Gabriel Piccoli, lekarnar v Ljubljani; 2. kot utemeljitelji z enkratnim prispevkom po 200 kron: dr. Anton Bonaventura Jeglič, knezoškof v Ljubljani; Henrik grof Attems, deželni predsednik v Ljubljani; Herman Gorjaniy, grajščak na Ruperčvrhu; Pavel Seemann, tovarnar v Ljubljani; dr. Josip Lesar, semeniški ravnatelj in profesor teologije v Ljubljani; Josip Laznik, župnik v Slavini; Uprava nemških viteških komend v Metliki; Anton Luckmann, hišni posestnik v Ljubljani; Adolf Lorant, trgovec v Ljubljani; Gospodarski odbor za mestni imetek v Metliki; Ludvik baron Lazarini, grajščak v Boštajnu; Filip baron Rechbach, c. in kr. podmaršal in grajščak na Selu pri Radohovi vasi; Hipolit baronica Liechtenberg, grajščakinja v Ljubljani; Leopold Bürger, trgovec v Ljubljani; Alojzij Persche, trgovec v Ljubljani; Ivan

Kosler, zasebnik v Ljubljani; Otmar Bamberg, lastnik tiskarne v Ljubljani; Karol B. Mally, tovarnar v Trzinu; Olga Rudesch, Kosler, grajščakinja v Ljubljani; Anton Stacul, trgovec v Ljubljani; Mestna hranilnica v Kočevju; Josip Luckmann, bančni ravnatelj v Ljubljani; Hranilnica in posojilnica v Metliki; Gilbert Fuchs, grajščak v Zgornjih Goricah; Kmetijsko društvo v Metliki; 3. kot prispevaajoči člani: Društvo za varstvo otrok in oskrbo mladine v Metliki; Dvorcin Vukšinič, oskrbnik v Metliki; Nikolaj Stazinski, župnik v p. v Primskovem pri Kranju; Konzumno društvo za Ljubljano in okolice v Spodnji Siški št. 273; Podružnica »Rdečega križa« v Metliki; Ferdinand Avian, višji finančni svetnik v Ljubljani; dr. Josip Gruden, kanonik v Ljubljani; Okrajni cestni odbor v Metliki; Martin Škerjanec, župnik na Premu; dr. Julij Weibl, okrožni zdravnik v Metliki; Franc Dovgan, župnik in prost nemškega viteškega reda v Metliki; Anton grof Barbo, grajščak v Ljubljani; Leopold Weiss, načelnik gosp. odbora za mestni imetek v Metliki; Alojzij Mihelčič, deželni poslanec in občinski predstojnik v Lokvici; Gustav Eger, industrijalec v Ljubljani; dr. Oskar Plautz, tajnik kranjske hranilnice v Ljubljani; dr. Anton vitez pl. Schöppel, ravnatelj kranjske hranilnice v Ljubljani; dr. Ferdinand Eger, advokat v Ljubljani; Ivan Petrič, župnik v Št. Petru v Ljubljani; Ignacij Zaplotnik, mestni katehet v Ljubljani; Avgustin Zajc, c. kr. računski revident v Ljubljani; Karol Gruber, c. kr. finančni računski oficijal v Ljubljani; Albin Zajc, c. kr. finančni računski oficijal v Ljubljani; Feliks Urbanc, trgovec v Ljubljani; dr. Viljem Krejči, advokat v Ljubljani; Gustav Premru, ravnatelj v Starem trgu pri Rakeku; dr. Julij Schuster, sodnijski zdravnik v Ljubljani; Albert Zeschko, tovarnar in trgovec v Ljubljani; Franc Žagar, lesni trgovec v Markovcu pri Starem trgu; Rudolf Schädinger, vojvodski gozdni svetnik v Kočevju; Anton Pöll pl. Föhrenau, c. in kr. polkovnik v p. v Rudolfovcem; Müller in Goeken, tovarnarja čevljev v Trzinu; dr. Alfred Valenta pl. Marchthurn, profesor in primarij v Ljubljani; Iv. Hrast, ravnatelj Mestne hranilnice v Ljubljani; Ignacij Koren, posestnik v Metliki; Gvido Zeschko, zasebnik v Ljubljani; Ferdinand Staudacher, c. kr. računski revident v Ljubljani; 4. kot delovni član: Anton Debevc iz Studenca-Ig. — Kot darila so doposlali društvu: gospod in gospa deželnosodni predsednik Adolf Elsner v Ljubljani 50 K; dobrotnik, ki ne želi, da se imenuje, 2000 K; gospod Feliks Urbanc, trgovec v Ljubljani, 100 K. — Z ozirom na plemeniti namen se najtopleje priporoča, da se društvo posposuje in podpira.

Skušnija iz zgodb sv. pisma. »Kaj sta naredila Adam in Eva, ko ju je Bog po angelu zapodil iz raja? — Utenec, ki je mislil, da se je odlično odrezal: »Jedla sta kruh, da sta imela poten obraz.«

Ako žena joka. Mlada soproga učnega profesorja poskuša, da bi hladnokrvnega moža, ki se je z njim nekoliko sporekla, ganila in zopet pridobila s solzami. Toda dosegla ni kaj prida; ko jo mož vidi v solzah, zmaje z glavo in pravi: »Oh pusti, pusti in nikar ne jokaj; solze me tako malo ganejo. Preizkusil sem jih kemično in dognal, da v njih ni veliko drugega, kot sama voda.«

Umljivo. Nekemu bavarskemu vojaku pravi sobojevnik, ko mu je ta tožil, da je žejan: »No, ti imaš kot pristen Bavarec že pravico do nekoliko večje žeje, kot mi Tirolci.« — »Pa ne samo to, pravi Bavarec. »Jaz sem rojen v metropoli (glavno mesto) ječmenove pijače, v Monakovem in sicer uprav nasproti dvorne pivarne na solnčni strani, — pa bi ne imel žeje!«

Strogo po postavi. Sodnik A. stopi ves zasoplen v pisarno ter zakliče ondi navzočim tovarišem: »Ali ste že slišali? Sodni svetnik Točnik je snoč utonil!« — »Ni mogoče! Kje? Kako?« — »Ko se je vozil po ribniku, mu je veter prevrnil čoln.« — »Saj vendar zna plavati.« — »To pač! Ali svetnik je vesten človek. Ko je plaval proti bregu, mu pade v oči napis: »Na tem mestu je plavanje policijsko prepovedano!«. Zbal se je, da bi storil kaj kaznivega — in je utonil.«

Binkoštni pozdravi. S tirolskih kamnitih pečin pošiljajo pozdrave fantje »cesarjevičevega« polka: Jožef Gorenc, Jan. Piskole in Fr. Saje, Šmarjeta na Dol; Alojzij Kocjan in Jožef Kralj, Škocijan na Dol; Fr. Mesojeđnik, Šmarjeta; Martin Dežman, Belacerkev; Joško Pavlin Novomesto; Jožef Plantarič, Bojniki pri Škocijanu; Jan. Pungarčar, Bučka; Iv. Gole, Št. Janž; Albin Židan, Ljubljana. — Z italijanskega bojišča: Trobec Ant., Polh. Gradec; Zalašek Ivan, Podmelc. — Saperji s tirolskih še sedaj zasneženih višin: Karel Oberstar, Vinko Benda, Fr. Malič, Al. Bitenc. Naznanjajo obenem, da delajo kaverne za kanone in da jih večkrat pozdravljajo sovražnikovi šrapneli, ki se jim pa hitro umaknejo v kritja. — Topničarji iz sneženih visočin: Fr. Dolinar, Polh. Gradec; J. Nagode, Hotedraica; Jak. Znidarič, Radgona; nadtop. Lud. Cizej, Celje. — Iz strelskega jarka: Poddas. Kajnik Jakob, Sv. Anton v Slov. gor.; Klemenčič Jakob, Ivanjci pri Radgoni; Perc Alojzij, Sevnica; Jančič Mihael, Brežice; Kreft Jožef, Sv. Jurij ob Štavnici; Marinčič Karel, Sv. Peter pod Sv. Goro; Vorina Jakob, Laške toplice; Šelica Nikolaj, Cerlia Rače, Mostar, Hercegovina. — Strelci pri strojnih puškah: Zorič Ant., Golek; Judež Jos., Nova gora; Alojzij Škoda, Drnovo; Fr. Žabker, Straža; Alojzij Sipar, Senuša; Alojzij Buršič, Apnenik; Alojzij Pavlin, Senožeče; Franc Božič, Nemska gora; Ivan Kartuš, Ivandolj; Vincencij Levičar, Selo pri Raki; Anton Slapšek, Škocijan; Martin Mirt, Golek; Al. Oglas, Brezovska gora; Ivan Pirc, Kalec, vsi v krškem okraju na Dolenskem; Anton Gaber, Škofja Loka; Franc Jelar, Cerklje pri Kranju; Grm Franc, Dobropolje; Kotnik Maks, Ljubljana; Južič Stanko, Ljubljana.

S tirolskih pečin: Levstek Franc, Graben; Ivan Naglič, Kokrica; Jožef Baznik, Dol. Pirošca; Ernest Šimenc, Lukovica; Jožef Štrukelj, Sp. Loke, Krašnja; Zorman Jožef, Lahovče; Jožef Šunta, Rače; Korenič Franc, Gor. Gomila; Pirc Jožef, Št. Jernej; Uhernik Franc, Št. Peter; Gimpelj Matija, Novo mesto; Zupane Franc, Bled.

Z visokih tirolskih gor: Karel Novak iz Motnika; Alojzij Butkovič iz Leskovca; Franc Žagar, lita vas pri Ljubljani; Franc Berk, Zlatopolje; Jernej Košuta iz Proseka.

J. Miklavčič in A. Berginc, ki se obenem zaljubljujeta za knjige, poslana potom kn. šk. ordinariata v Ljubljani.

Poljski topničarji iz vile »Spominsčica«: Karel Tratar, predmojster, Mokronog; Ant. Krkovič, Koševje; Jos. Klobučar, Novo mesto; Alojzij Remar, Št. Rupert; Franc Kastelic, predm. Šmarje; Jakob Bonalle, Celje; Ant. Dolenc, Jesenice.

Z bojnege polja (del. odd.): Jamar Jakob, Likar Ignacij, Kozak Florijan, Kuret Franc, Srnjak Jožef, Zemljič Franc.

Razgretje je telesu zelo škodljivo, ker napravi temu sledeče ohlajenje telo vsprejemljivejše za boleznin in bolečine. Na dolgih marših, pri napornem delu se pa temu ni mogoče vselej izogniti in tako nastajajo revmatične bolezni, trganja in udih itd. Priporočamo, da se te odpravijo z masažami s Fellerjevimi bolj lajšajočim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. »Elsa-fluid«. Priporočila ga mnogo zdravnikov. Mora biti vedno pri hiši. 12 steklenic franko stane K 732, edino pristen pri lekarju E. V. Feller, Stubica, Elzatr, št. 16 (Hrvatsko). Mnogo nad 100.000 zahvalnic. (ff)

Najnovejše.

Ministrski predsednik Klam-Martinic je naznanil cesarju 18. junija, da odstopi celokupno ministrstvo.

Za razvedrilo.

Pred sodiščem. Sodnik: »Poznate to uro?« — Zatožnec: »Ne, gospod sodnik!« — Sodnik slugi: »Peljite ga nazaj v celico, da se omečča!« — Drugi dan. Sodnik: »No, ali sedaj poznate to uro?« — Zatožnec: »Poznam!« — Sodnik: »To je lepo od vas, da ste se premislili!« — Zatožnec: »Kako da bi ure ne poznal, saj ste mi jo večraj pokazali!«

Prihodnji poklic. Tujec: »No, Jožek, kaj bi bil rad, kadar boš velik?« — Jožek: »Učitelj ali pa konjač (sintar), zato, da ti lahko jezo ohladil — ali nad otroki ali pa nad živino!«

Marsikdo ima vedno nahod, ker je njegov nos preveč občutljiv za mrz. Priporočamo v svrhu utrditve kopeli za nos in izpiranje ust s Fellerjevimi oživiljajočim, prijetno dišečim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. »Elsa-fluid«. To je dobro »ofilaktično sredstvo proti nahodu kakor tudi proti zasleženju, influenci itd. 12 steklenic pošlje franko za samo 7 K 32 vin. lekarjar E. V. Feller Stubica, Elzatr št. 16 (Hrvatsko). Mnogo nad 100.000 zahvalnic in zdravniških priporočil kakor tudi najvišjih odlikovanj. Fellerjevo milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. »Elsa-kroglice«, 6 skatelj franko 5 K 57 vin. (fa)

Vprašanja in odgovori.

J. R. — stražnik: Kruh, ki je nekaj dni star, je za zdravje dokaj boljši od svežega; sveži kruh seveda bolj ugaja okusu. Vojaška uprava daje hlebčke ali štruce za več dni, ker se na ta način kruh bolj pravično razdeli in je manj dela. Tisti, ki vso zalogo prezgodaj spravi »pod streho« — potem pa strada, pač ne dela modro. Je vedno bolje, če se po malem uživa, a dobro prežveči, ker se potem dobro prebavi in se nič ne zavrže brez koristi, kar bi se pa zgodilo, če se človek prenašuje. — Kdor ima dobre zobe, je bolje kruh jesti, kakor podrobiti v kavo, ker se potem dotični sicer razmeščani kruh — preurno zaužije, a premalo prežveči in prepoji s slino. — Za špinačo se rabijo koprive, repno perje (dokler je mlado), kislica, zgodnja in mehka detelja in druge take rastline. — Glede konserv — katere so boljše — odločuje pač okus. — Dovoljnejše za sv. mašo bi vam oskrbel vojni kurat, če pride v vašo bližino. Na najvišjem mestu se želi, da vojaki izvršujejo vestno tudi verske dolžnosti; v ta namen se mora dati dovoljenje po razmerah službe. — Vojaški koledarček za tekoče leto lahko naročite v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Brez dvoma ga bodo izdali tudi za prihodnje leto. — Slovenske vojne razglednice ima v zalogi lastništvo »Ilustrovanega Glasnika« v Ljubljani, Katoliška tiskarna

K. J. — Deskova vas: Med »svojce« se šteje tudi mati otrokova. Prosite lahko, samo če ne bo napotja delala opazka, ki pravi, da dobe vzdrževalnino tisti, ki so do mobilizacije živeli od vpo-klicanca.

F. K. — vojna pošta 369: Ako se dokaže, da ste podpirali brata ali sestro že poprej, in če sta oba res potrebna, vložite prošnjo za vojno podporo pri svojem okrajnem glavarstvu.

Književnost.

Nedeljski in prazniški evangeliji z razlago in opomini. Našim hrabrim vojakom posvetil dr. M. Slavič, prof. bogoslovja. Založba kn. šk. lav. ordinariata. V tiskarni Sv. Cirila v Mariboru, 1917. Ta knjižica, ki je nje založbo prevzel kn. šk. lav. ordinarijat, je pravkar izšla. Knjižica ima evangelije vseh nedelj in praznikov cerkvenega leta. Pridejana je kratka razlaga s primernimi opomini za pravo versko življenje. Knjižica ima tudi kratek molitvenik z navadnimi in najpotrebnejšimi molitvami zlasti za vojake. Knjižica obsega v mali osmerki 159 strani ter stane 50 vinarjev; naroča se pri kn. šk. lav. ordinarijatu v Mariboru ali pa v tiskarni Sv. Cirila v Mariboru.

J. Majdič: Nasveti za hišo in dom. Knjiga, 410 strani obsega čez tisoč praktičnih nasvetov za vse panoge gospodarstva: za kmetijstvo, vinogradništvo, živinorejo, sadjarstvo, čebelarstvo, domače gospodarstvo. Poleg tega nudi knjiga našim gospodinjam tudi veliko receptov za cena jedila in razne pijače in nasvete za domače zdravljenje. Knjiga se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in stane nevezana s poštnino 5 K 60 v.

Janko Dolžan: Knjiga uradnih vlog nam nudi okoli 300 praktičnih, v lahko umljivem slogu sestavljenih vzorcev za razne prošnje, za poslednjo voljo, za pogodbe, zadolžnice, pobotnice i. t. d. Zbirka vlog in listin je tako popolna, da se bo težko našla vloga ali listina, za katero bi v njej ne bilo vzorca. Za vsako hišo potrebna knjiga se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in stane s poštnino vred nevezana 3 K 40 v, vezana 4 K 40 v.

SKRIVALNICA.

Ze dolgo brez očetov so domovi naši, in fantje vsi so skor na vojski strašni. Li vrnejo se še kedaj, oh, to nas plašil — Na dom svoj ranjenec po cesti prašni, prišel je zmučen Belekrainje rojak. Ga čaka Manica s sestrico Lojzko: bi rada videla, če je junak, kot bil je, ko odšel je v vojsko. Očetu hoče prva roko dati — Domov kot prva mu k prostosti zlati. — Čestiti po drugi poti že prispel je o č e, ker radostno jo presenetit' hoče.

Fellerjev blagodejni, oživiljajoči, bol lajšajoči fluid iz rastlinskih esenc z zn.

„ELSA-FLUID“

za razkrajajoča

izpiranja vratu.

12 steklenic 7 K 32 vin. prosto poštnine, lekarjar E. V. Feller, Stubica, Elzatr 16 (Hrvatska). — Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

Napačno ravnal. K zdravniku X. pride bolnik in toži, da ima hude bolečine v ledvicah. Ko ga zdravnik preišče, pravi: »Prijatelj, jaz vam naravnost povem: uredite svoje stvari, kajti več kot četrt leta vam ne obetam.« — Zalosten gre bolnik proč in si poišče drugega zdravnika. Ta se ga resno loti in ga popolnoma ozdravi. Čez pol leta sreča bivši bolnik prvega doktorja. Nagovori ga: »Gospod doktor! Ali se še spomnite, kako ste mi pred pol letom obetali samo še ene kvatre. Toda jaz še vedno živim in sem še celo popolnoma zdrav.« — »Ja, dragi prijatelj, potem je pa zdravnik z vami napačno ravnal,« se odreže doktor in gre mirno naprej.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst, 13. junija: 15, 33, 71, 39, 20.
Dunaj, 16. junija: 27, 11, 14, 51, 3.

Poletne čevlje

z močnimi lesenimi podplatmi dobavljiva v velikostih:

- 25—26—27 .. K 5-95
- 28—29—30 .. K 6-55
- 31—32—33 .. K 7-30
- 34—35—36 .. K 8-70
- 37—38—39 .. K 9-60
- 40—41—42 .. K 10-45
- 43—44—45 .. K 11-50

z Dunaja po povzetju.

Schuhwarenhaus

Dunaj, XIV., Sechshusorstrasse 38/1.
Cenik o vojnih čevljih nastoji.

Kontrolne blagajne

Imamo veliko zalogo rabljenih blagajen, ki jih s ljubeznivostjo oddajamo po ceni. Vprašanja glede nakupa in prodaje na: National-Registr. Kassen-Gesellschaft m. b. H. Dunaj VII. Siebensterngasse 31. 1253

GARJE

lišaje, hraste, srbečico in druge kožne bolezni odstrani naglo in sigurno Paratol-domače mazilo. Ne maže, je popolno brez duha, torej se more rabiti tudi čez dan. Velik lonček K 3—dvojno - velik lonček K 5-50. Dalje Paratol-posipalni prašek, ki varuje najbolj občutljivo kožo. 1 škatlica K 2-50.

Oboje se dobiva po povzetju ali predplačilu pri tvrdki lekarnja M. Klein-3 Paratol-Werke, Budapest VI.-10. Crtiva s. 26. 1232

novi cenik

s koledarjem in vojnimi urami po najnižjih cenah. Tudi po pošti zastoji. Na obilni obisk vlijudno vabi

F. ČUDEN

Ljubljana, Prešernova ulica št. 1.

Vino

belo in rdeče od 36 litrov naprej in

kislo vodo

za brizganec in zdravilno namizno vodo od 25 steklenic naprej razpošilja
A. OSET, Guštanj, Koroško.

Framydol

je sredstvo za pomlajevanje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno pobarva. 1 steklenica s poštnino vred K 2-70.

Rydyol

je rožnata voda, ki živo pordeči bleda lica. Učinek je čudovit 1 steklenica s poštnino vred K 2-45. Povzetje 85 vinarjev več. Naslov za naročila:

JAN GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 641, Morava. 2526

POJASNILO.

Ker se je nasprotna vest raznašala po naši okolici, naznanjam s tem, da je bil moj sin Janez Krajšek s sodbo c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani Vr VI 95-17 popolnoma oproščen, ker se mu ni mogla dokazati nikaka krivda.

FRANC KRAJŠEK, posestnik v Moravški Gori.

Kmečka hiša

v dobrem stanju s 5 sobami, z zraven spadajočimi gospodarskimi poslopji in s 3 orali sveta se proda. Pojasnila daje: Matija Lampe, Gorenja vas 7 pošta Gorenji Logatec. 1498

POSESTVO, na katerem bi se redilo 3—5 glav živine, se kupi. Prednost ima arondirano posestvo. Plača se takoj. Blaž Zakrajšek, posestnik, Lončarjev dol, pošta Sevnica, Štaj. 1504

Mala kmetija

z enonadstropno lično hišo, velikim hlevom in gospodarskim poslopjem v Daljni vasi, ležeče ob veliki državni cesti, četrto ure od Kočevja, se proda. Zemljišče obsega 18 ha, 39 a in 81 m². Ponudbe sprejema ANTON BELEC, župan v št. Vidu nad Ljubljano. 1480

»ASANOL« ima presenetljiv uspeh pri pokončevanju žoharjev, ščurkov, mravelj itd. 1 škatljica stane K 1.

»WARANOL« ima pri pokončevanju stenice kolosalen uspeh. 1 škatljica stane K 1-80.

»PIFF — PAFF« podganja smrt, je najzanesljivejši pomoček za pokončevanje podgan in miši. 1 škatljica stane K 1-50. — »St. Valentinov redilni prasek za prašiče je edino uspešen pri prebavi krme, zaradi tega izredno redi meso in toščo. 1 zavojček stane 1 krono. Naroča se pri razpošiljalnici: Josip Berdajs, Ljubljana, Zeljarska ulica 6. 1505

Le 1 K 80 h stane pri nas malifot aparat „Omega“, vel. slike 4x4 kompl. s malo opremo s natanč. navod. za začetnike. Aparat „Perfekt“, vel. 4 1/2 x 6 s motnim steklom, dvojno kaseto, dober objekt in malo opremo ter navodilom za začetnike le K 5. Zaklopna kamera „Gertrud“ vel. 9x12; fina izvršitev s vsem potrebnim optičnim priborom, 20 kompl. s kovinsato kaseto in navodilom; dokler v zalogi, le K 42; zaklopna omara za vosašve, za plošče in filme, žepna oblika vel. 4 1/2 x 6 le K 36; vel. 6 x 6 le K 42. Pošlila po povzetju. Poštnina i. k. Export „Perfekt“, Dunaj VII. Neustiftg. 137/140. 1361

Na deželnem vrtu v Črnomlju se sprejme vrtnar

ki mora biti več št. v drevesničarstvu. Plača po dogovoru. — Prošnje naj se predložijo na kulturni urad deželnega odbora v Ljubljani.

Kmetovalci!

Za gnojenje v jeseni

naročite takoj 40% kaljevo sol! Cena K 22-80 za 100 kg iz postaje Zalec. Z naročilom treba vpslati vreče! Razpošilja se po povzetju najmanj 100 kg.

Vinko Vabič, veletržec, Zalec, Južno štajersko.

Za odstotke garancija! Postrežba solidna!

Gostilničarji! Gospodinje!

Dokler je kaj zaloga, oddajam od ostankov posrebrene „Ideal“-žlice (trpežne, posrebrene žlice iz trde kovine) in fino ponikljano namizno orodje po čudovito nizkih cenah:

- 12 kosov posrebr. ideal jedilnih žlic K 16-00
 - 12 „ „ „ ideal kavnih žlic „ 10-“
 - 12 parov najfin. posiklj. namiznega orodja (nož in vilic par 2 K) „ 24-“
- Pošlila po povzetju ali predplačilu. Poštnina 90 vin

Eksporth. TINTNER, Dunaj III, Neulingg. 26/1.

Silne gobce,

črno in rdečo deteljo, kumino, janež, repno, korenjevo, razna travnja in druga domača semena, prazne vreče kakor tudi vse vrste pridelkov kupuje SEVER & URBANIČ, Ljubljana, Wolfova ulica 12.

**20—30 vagonov
zgodnjega krompirja**

er repe (majske) kupi

c. kr. priv. juž. železnica na Dunaju

Ponudbe pismeno ali ustmeno na administr. ravnateljstvo Južne železnice na Dunaju X/2. Ghegaplatz 4 III, vr. 13.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjanskimi Levtejskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki se ni izsušila sama. To je edino sredstvo proti ispadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rast brade, in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni blek in polnost, in jih varuje pred prezgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Lonček po K 6.—, K 10.— in K 15.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštnim povzetjem ali denar naprej iz tvornice, kamor je naslovljati vsa naročila

Ana Csillag, Dunaj I, Kohlmarkt 11.

Nikakega zobobola

več, nobenih noči brez spanja. „Fides“ kajša bol pri vseh zobeh kakor tudi pri najtrdo vrat. revmat. zobnih bolečinah, kjer so odročila vsa sredstva. Pri reuspehu denar nazaj! Cena K 2.— 3 tube K 5.—, 6 tub K 8.— — Nikake zobne prhljne več. Smešno bele zobe dosežete s XIRIS sobno vodo. Takojšnji učinek. Cena K 2, 3atekl. K 5. KEMENY, Kaschau I. poš. pr. 12-2. 18 Ograko.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani,

n. z. del. življ. in rentne, nezg. in jamst. zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije. Udeležba na dividendah pri življenjski zavarov. že po prvem letu.

Stanje zavarovanj koncem 1914 K 173.490.838.—
Stanje gar. fondov koncem 1914 K 48.732.022-76
V letu 1914 se je izplačalo zavarovancem na dividendah čistega dobička K 432.232-66

Mer smerava skleniti življenjsko zavarovanje veljavnosti štirikrat za vojno zavarovanje, naj se v istem korist obrne do prvi imenovane podružnice.

Prospekti zastoj in poštnine prosto.
Sposobni zas/opnik: se sprejmejo po najugodnejšim pogojih.
Marije Terezije cesta 12.

Avtomatična past

za podgane K 5-80, za miši K 4-00, love brez nadzorstva do 40 živali v eni noči, ne zapuste nikake sledi in se same zopet nastavijo. Past za ščurke „Rapid“ vjame na tisoče ščurkov v eni noči, po K 5-79. Past za muhe „Nova“ komad K 2-80. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnic. Pošilja se po povzetju ali proti predplačilu. Poština 80 v.izvoz. tvrd. Tintner, Dunaj III., Neulingg. 28-L.

Novo! Čevlje za poletje (Sandale) Novo!

s močnimi lesenimi podplatmi in opremo iz krovčega usnja prav lepe in praktične, ponudim:

Cena v smislu običaj. navodil: 35/37 K 5-95, 38/39 „ 6-55, 39/40 „ 7-30, 40/41 „ 8-70, 41/42 „ 9-60, 42/43 „ 10-45, 43/44 „ 11-50

Pošilja po povzetju. Neprimerno se zameni. Razpošiljalnica vojnih čevljev in sandal S. HAYEK, Dunaj XIV/3., Sechshausenstr. 11/5.

Na Gorenjskem se dobi

v »Prvi Gorenjski razpošiljalnici Ivan Savnik, Kranj Gorenjsko,

po celem svetu znana »Gorenjska kosa«, vsakemu kmetovalcu zelo priljubljena. Kdor še ni poskusil ta neprekosljive »Gorenjske kose«, za katero se jamči, (garantira) naj piše takoj po njo! — Dolgosti in cene »Gorenjske kose« so:

c n	50	55	60	65	70
pesti	5	5 1/2	6	6 1/2	7
	3-50	3-70	3-90	4-10	4-30
c n	75	80	85	90	95
pesti	7 1/2	8	8 1/2	9	9 1/2
	4-50	4-70	4-90	5-20	5-50

Dobe se tudi dobri brusni kamni, komad K 1.—, boljši K 1-50. Pri večjem naročilu se dobi popust! Zahtevajte cenik z več tisoč slikami zastoj!

Jetični

Bolni na prsih Bolni na plačih Nadušljivi Bledični Škrofulozni Slabokrvni

Konečno se je našlo sredstvo, ki prinaša ravno navedenim bolnikom dolgotrajno, eno polajšanje in ozdravitev: **Lekarja Vértesa Apnenoželezni sirup.**

To sredstvo se je iskazalo sijajno pri stotisoč bolnikih in ga tedaj pripravljajo in perabljajo najodličnejši profesorji in zdravniki kot najvkalnejše sredstvo pri gorenjih boleznih, kakor tudi pri oslovskem kašlju, angleški bolezni (rhahitije), bljuvanju krvi, suhosti, ženskih boleznih ter pri slabosti in utrujenosti vsake vrste. Radi svojega prijetnega okusa in duha ga radi zavzirajo največji razvajenci, celo otroci.

Vojaki, ki se utrujeni in oslabbjeni vračajo s bojišča, ga radi jemljejo s veliko koristjo za utrditev in okrepitev organizma, ki je oslabbel po vojnih naperih.

1 steklenica K 6.— franko; 4 steklenice, navadno zadostujejo za eno zdravljenje, če se pošlje denar naprej, K 17.— franko; pri L. Vertes Adler-Apotheke Lugos 797. 940

Naročajte sobotnega „Slovenca“

LJUDSKA POSOJILNICA

regisroovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta štev. 6, za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

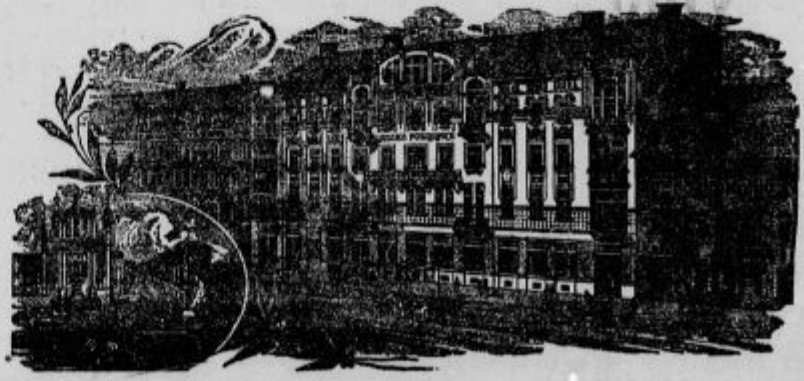
Vloge o „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

4 1/4 %

Rezervni zakladi znašajo okroglo en milijon kron. — Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1916 okroglo 26 milijonov kron.

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krome 25 vinarjev na leto.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštna položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. — Menjice se eskomptujejo najboljše.

Polna zapestna ura

natančno regul. in re-
dpa. Nikel ali jeklo K
12 — 10. — 20. — s radij.
svetilin. kazal. K 10 —
20. — 24. — v sreb. okr.
K 18. — 24. — 28. — s rad.
svet. kaz. K 20. — 24. —
sreb. zap. ura na slask.
K 20. — 24. — 40. — 14 k.
slask. zapestna ura na
elast. K 100. —, 120. —,
140. —. Letno plemenito
jamstvo. Pošilja po povzetju. Nikah risko! Zamena
dovoljena ali denar nazaj.

Prva tovarna ur JAN KONRAD

a. in kr. dvorni založnik Brnx št. 1365 (Čoško.)
Na željo se vsakomur zastoj pošlje moj glavni cenik.

Zastoj in poštelivo prosto

dobi vsak našo-
ljo mo. glavni
katalog s ca.
4000 slikami ur,
srebrnine, glati-
nne, godbenih
in briv. predm.
Sol. in kuhcert.
violine po K 12, 14, 16, 18,
22, 30, 40 in vis. Dobre har-
monike a K s 10, 12, 14, 16,
22, 30, 40, 50 in vis. Zamena
dovolj, ali
denar nazaj.
Pošiljat. po
povzetju ali
predplačilu
Razpošiljal-
nica.

JAN KONRAD, a. in kr. dvar.
dab. West (Brnx) št. 1365, Čoško.

500K
vam
plečam
ako Va-
am krajih oboe, brada-
vie in trde kože tekom
3 dni s kurcino brez
bolečin se odpravi
RIA-BALSAM
Cena lončku z jamstvo-
nim pismom K 1'75, 3
lončki K 4'50, 6 lonč-
kov K 7'50.
Kemeny Kaschau
(Kassa), postni predal
12 308 Ugarsko.
100.000 salvalnice.

Naročajte, Slovence

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti poroštvu, zastavi živ-
ljenjskih polic, posestva, vrednostnih papirjev ali proti
zaznambi na službene prejeme.

Vračajo se posojila v 7 1/2, 15 ali 22 1/2 letih v
odsekah ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani,
Kongresni trg šte. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.848 40 kron.
Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2 %
Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži,
ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.089.850 kron.

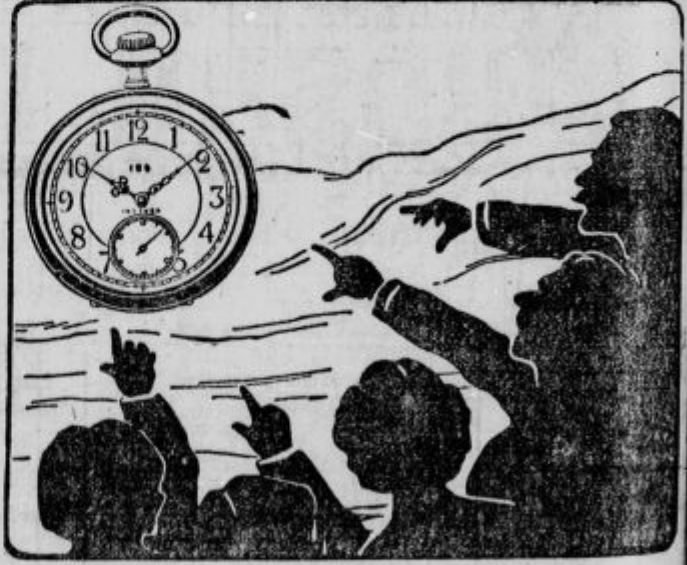
Srbečico, lišaje
odstrani prav naglo dr. Flesch-s izvir.
„rujavo mazilo“. Mali lonček K 1'60,
veliki K 3'— porcija za rodbino K 9'—.
Z upor. bnim navodilom se naroča pri:
Zalogi za Ljubljano:
Lekarna pri jelenu, Ljubljana, Marijina trg.

!! Ako še niste, pošljite naročnino !!

Dobro „IKO“ uro
vsak občuduje in zaželi, kajti ona je
mojstrsko delo urarske umetnosti!
Razpošilja se po povzetju Neugajajoče zamenjam!

Velika izbira ur, verižic,
prstanov, lepoticja, daril
itd. v velikem
krasnem ceniku,
katerega zahtevajte za-
stoj in poštine prosto.

- Št. 99410 kovinasta anker Roskopf
ura K 12'40
- » 99449 Roskopf ura, grav. močna,
2 pokrova K 16'80
- » 99600 Radijska žepna ura ponoči
sveteča K 16'20
- » 99865 kovinasta verižica K 1'60
- » 99645 Uhani amer. double zlato
K 3'40
- » 99022 Srebrni rožni venec K 9'50

Lasna znamka „IKO“ svetovnoznana. Svetovna razpošiljalnica Lasna protokolarana tovarna ur v Svitci

H. SUTTNER samo v LJUBLJANI št. 1.

Nobene podružnice. Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur. Nobene podružnice.